

DOMOLJUB

Izšla vsak šetrtak. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 v, za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 v.) — Spis in dopis se pošiljajo: Uradništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 2. naročila, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 2.

**SLOVENSKEMU LJUDSTVU
V PODUK IN ZABAVO.** ❁

Inserati se sprejemajo po sledečih cenah: Enostopna petstvarna risetina „Domoljubove“ širina 34 mm stane za enkrat 30 v. Pri vsakratnem objavljanju primeren posest po dogovoru. Posamezne številke se prodajajo po 10 v. Časovni promet poštno-hranilničnega urada št. 824.797.

Štev. 11.

V Ljubljani, dne 14. marca 1907.

Leto XX.

Kmečke zveze.

Tri stvari mora vpoštevati vsak kmečki volivec pri državnozbornih volitvah. Prvič: S. L. S. ima izrazit, jasen, odločen kmečki načrt. Drugič: Nikjer drugje ne more braniti slovenski kmet svojih koristi, nego v S. L. S. Če gre k liberalcem, naravnost izda svoj stan; če se zveže s socialno demokracijo, pa ravno tako; saj socialna demokracija zatrjuje, da se kmetu sploh pomagati ne da, in da mora propasti. Tretjič: V okviru S. L. S. se morajo združiti kmetje v samostojne, krepke kmečke zveze. Teh je treba kmetom, stranki in poslancem kot oči v glavi.

Kakor smemo po pravici pričakovati, bodo daljšo dobo ti volivni okraji, ki jih imamo po novi postavi za državni zbor, neizpremenjeni. Zato je najboljša, da se ravno po teh volivnih okrajih samostojno organizujejo kmetje. Za vsak volivni okraj naj se s sodelovanjem poslancev in stranke osnuje posebna kmečka zveza. Možje, ki vživajo zaupanje v celem okraju in ki so res vneti za svoj kmečki stan in njegov napredek, naj se združijo v odborih teh zvez in naj poleg splošnih zahtev, ki jih mora

zastopati vsak razsoden kmet glede na državno politiko, napravijo točen načrt, kako naj se povzdigne kmetijstvo v njihovem okraju. Odborovim sejam naj bo na razpolago vedno tudi državni, oziroma deželni poslanec. Storititi je treba še silno veliko. Če ne organizujemo vseh sposobnih sil, ne moremo doseči enotnih, trajnih uspehov.

Zlasti za posredovanje med volivci in poslanci, je treba takih zvez. Dozdaj so posredovale posamezne osebe. Čast jim, toda za naše čase to ne zadostuje več. Še manj se pa more prepustiti vsa skrb poslančevi razsodnosti sami. To ne gre in tudi ni mogoče. Poslanec mora biti o potrebah in zahtevah, ki merijo na splošno korist, točno podučen; tega poduka mu pa nihče drugi ne more dati, nego organizovani volivci. Priznavamo pa, da so lahko tuintam take razmere, da ne kaže za ves volivni okraj ustanoviti ene kmečke zveze, marveč je treba dveh. Taka je n. pr. na Notranjskem, kjer vipavski sodni okraj s svojimi posebnimi razmerami potrebuje svoje kmečke zveze, drugi kraški pa zopet svoje.

Dozdaj imamo kmečko zvezo za ribniški in velikolaški sodni okraj, ki se, kakor čujemo, kmalu raztegne

tudi na žužemberško plat. Kmečka zveza je že tudi osnovana za kranjski okraj; pripravlja se ustanovni shod za ljubljansko okolico. Dne 24. t. m. ima pa v Šempetru dolnja Notranjska svoj občni zbor. Pristrčno jih pozdravljamo, ker smo prepričani, da bomo po teh zvezah izmed kmetovalcev samih vzdignili najboljše in najrazumnejše za vodilno delo v prosep našega kmeta. Splošna in enaka volivna pravica mora tudi poglobiti in razširiti politiško delo. Tudi politika ne sme biti samo predprava nekaterih slojev, marveč mora postati splošna zadeva. V vprašanjih kmečke ali agrarne politike, kakor ji pravijo z latinskim imenom, mora biti doma vsak kmet. Potem pojde delo veselo naprej!

Državni zakon je sicer sklenil, naj se kmetje organizujejo v svojih stanovskih zadrugah. Toda izvršitev tega zakona je izročena deželnim zborom in tako kmet še lahko dolgo čaka na svojo zakonito organizacijo. Vrh tega pa mora imeti vsaka kmečka stanovska zveza političen značaj in mora biti neodvisna od gosposke. Zato more le svobodna kmečka zveza roditi dobrih uspehov. Kmetje vkup!

Volivno gibanje.

(Neresnica.) »Gorenjec« v 9. šte. piše, da je kandidat g. Demšar moral radi »kuništosti« obesiti šolo na kol. To je laž! Gosp. Demšar je bil dober dijak, in šolanje je popustil prostovoljno, ker ga je oče rabil pri gospodarstvu.

(Na Vrhniki) je imel 4. t. m. dr. Šusteršič sijajno obiskan shod, katerega se je udeležilo do 400 volivcev. Razvil je stališče stranke napram raznim volitvam ter pozival k slogi in strankini disciplini. Med burnimi živio-klici je obljubil naš dični poslanec, da se bode tudi v bodoče zavzemal z največjim navdušenjem za naš okraj.

Ljubljana bo imela volivcev za državni zbor 6990. I. (šolski okraj) bo imel 673, II. (Sv. Jakob) 1092, III. (okolica Dvornega trga) 1357, IV. (Trnovo in Krakovo) 861, V. (I. kolodvorski okraj) 1420, VI. (II. kolodvorski okraj) 638, VII. (Barje, Hradskega vas in Dolenjska cesta) 390 in VIII. volivni okraj v Vodmatu 559. — Liberalci se še niso odločili za kandidata. Najbrže bo poskusil srečo župan Hribar. Če hoče kandidirati, se mora preje odpovedati županstvu, ker Ljubljana ni tako bogata, da bi metala tisočake Hribarju na račun že tako preveč obremenjenih davkoplačevalcev.

Iz Višnje gore. 3. t. m. poslala je socialna demokracija svoj list »Rdeči Prapor« št. 9. tukajšnjim rokodelcem, menda s tem namenom, da bi volili njihovega kandidata, Ivana Cankarja, pisatelja na Dunaju. Ta list je šel takoj v peč. Tukaj v našem okraju ne bo nič. Socialnim demokratom ne verujemo, da bi rokodelcem kaj pomagali. Mi, višnjegorski rokodelci bomo volili gospoda deželnega odbornika Franca Povšeta, v nadi da bo izvoljen in ga že sedaj prosimo, da naj se potru-di tudi malim obrtnikom kaj pomoči.

Iz Št. Vida nad Ljubljano. Oj, oj, kaj bo v nedeljo, socialni demokrati imajo shod. Ta strah se je širil pretekli teden po Št. Vidu, ker so ljubljanski socialni demokrati za nedeljo 10. t. m. napovedali shod pri »Kraljiču«. No, pa je bilo presneto slabo. Takole je bilo: 15 naših, 22 generalovih, med njimi neizogibni Gradišnikov kričać in 19 socijev, izmed teh 9 iz Ljubljane, torej vseh vkup 56 volivcev. Govorili so Kristan, Kocmur in kandidat Petrič. Vsi so mlátili prazno slamo, kajpada škofa in kaplanov niso pustili pri miru. Svojo surovost je kazal zopet na tem shodu Gradišnikov, ki je s pestmi rinil proti Ermanu, ker je le-ta nekaj gorkih povedal vsem skupaj. Nauki in vzgoja šentviškega generala vedno bolj kažejo svoje sadove! »Katoliški« možje so bili na Šusteršičevem shodu tako pijani, da so komaj stali po koncu. Tako pišejo šentviški liberalni general v »Slovenskem Narodu« o krasnem shodu, ki so ga imeli volivci S. L. S. v nedeljo, 3. t. m. v Št. Vidu. Nad 500 volivcev je bilo in vsi so bili pijani. Hvala lepa vam, g. general, za ta poklon, vam bodo Šentvidci že dne 14. maja pokazali, kako so bili pijani.

Iz Cirkniškega okraja:

Ob Slivnici iz Grahovega,
Volivci izveste nekaj novega:
Socialno demokratski kmet
Hoče stranko svojo s tem otet,
Ponuja tajnika Kopača,
Da naj se vsak nanj obrača.
Za kmetiškega kandidata
Pravega socialnega demokrata:
Skalar, to nam ni všeč,
Tvoja stranka tu bo preč,
Boliši je, da greš na peč
Po navadi svoji leč.

Polahko tukaj agitiraj
In okrog se ne oziraj!
Novih tu si ne dobiš,
Z barvo še svoje izgubiš.
A uslugo pa veliko nam storiš,
Da liberalno gardo nam razpršiš.
Ti pa v prepadu obtičiš.
Stranko rdečo,
Ne preveč cvetečo
Ponujaš vsaki dan,
Zato si že imenovan
Socialni demokrat,
Radi nas le pojdi spat,
Saj te nima nihče rad.
Še liberalni komitè
Ne mara več zatè.

Izobrazbl.

Začetek političnih strank na Slovenskem.

Mnogokrat sem do sedaj že omenjal liberalce, vendar povdarjal sem tudi, da niso hoteli priznati, da so liberalci, ampak trdili so, da so tudi »katoliki«. Po prvem slovenskem katoliškem shodu so pa morali, ali boljše rečeno, bi morali priti z barvo na dan, bi morali povedati, kaj jih pravzaprav loči od slovenske katoliške stranke. »Slovenski Narod« tega nikakor ni prikrival, ampak kar odkritosrčno je pisal:

»Toliko je gotovo: kdor dandanes javnega narodnega delovanja ne izvaja tudi izrečno iz narodnostnega načela, tisti ne privoščil ljudstvu niti narodnega obstanka, niti javnopravnega razvoja. In žalibog velja to tudi o novi naši politični stranki, ker n'en katoliški, slovenski program ne pozna narodnosti kot temelja.«

Pa videli so, da si je katoliška stranka ustvarila krasno organizacijo in to jih je jelo skrbeti. Ugibali so, kaj naj bi oni napravili, da bi se jih čisto ne pozabilo. Odločili so se, da tudi napravijo močno politično organizacijo. Sklicali so zato meseca novembra 1894 shod zaupnikov v Ljubljano. Hoteli so na tem shodu napraviti program, ki naj bi bolj ugaljal Slovincem kot pa program katoliške stranke. Pa so imeli že smolo. Navzoča sta bila na tem shodu tudi duhovnika preč. g. Koblar in poslanec g. dr. Gregorčič. Največ po prizadevanju teh dveh so sprejeli v svoj program tudi sledeči dve točki:

»Ljudska šola še vedno ni urejena na podlagi verskega izpovedanja in z izključljivo materinim kot učnim jezikom.«

»Priznavajo se pa načela katoliške vere kot trden temelj razvoja slovenskega naroda, ter se izreka želja, da bi na tei in na narodni podlagi složno sodelovali vsi Slovenci v težkem boju za narodni obstanek.«

»Slovenski Narod« je nedavno pred tem shodom pisal, da mora biti narodnostno načelo temelj vsemu delovanju, a zaupni shod je določil, da naj bo vera. Mislili so pač, sedaj imamo program, katerega vsakdo lahko pripozna: somišljenike bomo imeli tudi med duhovščino, prišli bomo na vsak način do moči in vnliva, potem bomo pa že pokazali zobe. Moči nam je treba, potem bomo pa že lahko postavili svojo politiko, svoje delovanje na temelj narodnosti.

Toda program so pač naredili, pa držali se ga niso. »Slovenski Narod« je nadalje besnel proti cerkvi, veri in duhovščini itd. kakor preje. Vendar l. 1898 so se bili pobotali s ka-

toliško-narodno stranko, napravili so kompromis (pogodbo), seveda samo na papirju. Izvolili so celo neki skupen odbor, ki pa ni imel nobene sefe.

Glavno delo narodne stranke je kmalu bilo v tem, da so preganjali »klerikalce« in sploh ubijali »klerikalnega zmaja«. Kolikokrat je pisal »Slov. Narod«: Klerikalni zmaj je že ubit, ne gane se več. — Odkriti pristaši liberalne stranke so bili večinoma učitelji, uradniki, gostilničarji in trgovci, in seveda izobraženci. Začela se je prava strahovlada. Neusmiljeno je vsakega bolj uglednega moža razmrevaril »Narod«, kdor ni govoril in delal tako, kakor je zahteval »Slov. Narod«. Programa se liberalci niso držali, ampak »Slov. Naroda«. Ta je bil njihov evangelij. Kako surovo in nesramno je pisal »Slov. Narod«, naj vam, cenjeni bravci, kaže dovolj to, da je imenoval častitljivega starčka, učenjaka, poglavarja katoliške cerkve, Leona XIII. »izvržek človeštva«. Čudno ni, da so ga začeli celo pristaši liberalne stranke skrivati pred svojimi otroci, toda odpovedati ga niso upali ker potem — niso vedeli kaj jih čaka. Nezadovoljnost je rastla, najbolj so pa začeli »narodnjaki« zmajevati z glavami, ko se je zvedelo, da so se »narodni liberalci« zvezali v kranjskem dež. zboru z Nemci, samo, da so imeli večino proti katoliško-narodnim poslancem. Da jih Nemci niso zastoj podpirali, o tem ni nihče dvomil, toda za kako ceno so jih »voditelji« pridobili, tega pa ni nihče zvedel. Kolikokrat jih je »Slovenec« pozival: Objavite pogodbeno pismo z Nemci, da vas bo javnost sodila, da bodo vaši pristaši vedeli, kake voditelje imajo, da bodo zvedeli, kako ste postopali v narodnem oziru pri oni sramotni kupčiji. Razume se, da te pogodbe še danes ne poznamo, dasi se da marsikaj sklepati, koliko so v narodnem oziru žrtvovali Nemcem. Patron in menda glavni mešetar pri tej kupčiji deželni predsednik baron Hein, ljubljenec »Slov. Naroda« pa je moral kmalu pobrati šila in kopita in oditi.

Vsa čast pa katoliškim voditeljem! Poslanci katoliško narodne stranke so staveli v deželnem zboru take predloge, za katere so morali glasovati tudi liberalni poslanci, dasi so bili zvezani z Nemci, kajti sicer bi jim vsakdo lahko rekel v obraz: nemčurii, izdajavci! In počil je obroč, ki je objemal liberalne Slovence in Nemce. Poslednji so bili silno razjarjeni nad takim postopanjem liberalnih slovenskih poslancev in očitalo se jim je po nemških listih naravnost, da so pogodbo prelomili, da so dano besedo snedli.

Pa prišlo je še hujše — volilna reforma! Slovenski liberalci, katerim se je že tako slabo godilo, so vedeli, da če volilna reforma prodre, potem lahko napravijo svoj politični testament. Zato so pa zbrali skupaj zadnje svoje moči, da bi jo preprečili. Liberalni slovenski poslanci in pa najbolj zagrizeni Nemci so se našli skupaj v državnem zboru. Prvi so se bali za svoje mandate, drugi pa slovanske večine v državnem zboru. Kako žalostna je bila pač ona nedotakljiva narodnost slovenskih liberalcev!

Ko so pa videli, da v drž. zboru najbrže ne bodo ničesar opravili, hoteli so doma nekaj peska nasuti ljudem v oči ter jih pridobiti zase še zanaprej.

Sklicali so novembra 1906 zopet shod zaupnikov v Ljubljano kjer so rekli, da bodo postavili nov program, ker stari ni odgovarjal namenu svobodomiselnosti stranke, in ker je bil naravnost hinavski. Na tem shodu se bo tudi izvolil strankin odbor, ki bo naprej vlekel za voženo liberalno politiko. Shod je bil malenkosten pojav umirajoče stranke, pa vendar ne smemo pozabiti dveh točk ki so se sprejele v novi program, in za katere se vsakdo poteguje in jih odobrava, kdokoli se še pri-

števa liberalni stranki. Četrta točka liberalnega programa se namreč glasi:

»Stranka se bo slej kot prej z vsemi sredstvi borila zoper neznošno zlorabo cerkve in duhovne oblasti v politične in posebne svrhe, ter v ta namen tudi zahteva strogo ločitev cerkve od države. Zlasti stranka ne pripozna cerkvi nikake pravice do šole ter zahteva od cerkve popolnoma svobodno šolo.«

Ali vidite, da so nazadnje, ko jim je bilo že vsejedno, naši liberalci le pripoznali, kaj so pravzaprav nameravali, ako bi bili dovolj moči imeli: ločitev cerkve od države. (kako se godi sedaj na Francoskem-) seveda potem pa tudi ločitev zakona in brezversko šolo.

No, hvala Bogu, najbrž ne bodo imeli več prilike, da bi s takim delovanjem pomagali slovenskemu ljudstvu iz njegovega bednega stanja. Pri prihodnjih državnozbornih volitvah ne upajo zmagati nikjer, še v najbolj liberalni trdnjavi, v Ljubljani ne. Pa šlo bo še dalje, mora iti še dalje. Tudi iz deželnega zbora se morajo pometati ti ljudski dobrotniki, vsi do zadnjega. Kdo jih bo pometal? Volilci! Javno se že večina liberalcev sramuje pripoznati, da so pristaši liberalne svobodomiselnice stranke, toda treba bo, da bodo tudi pri volitvah obrnili hrbet onim, katerim ne zapajo in zaupati ne morejo, ter voliti take moške, ki so vneti za blagor slovenskega ljudstva, kar so že večkrat pokazali. In to so pristaši S. L. S. Volilci, pomagajte jim, da bodo lahko izvršili svoj program, ki je popoln, dober, da si boljše težko mislimo!

Političen pregled.

TRST.

Laška večina v tržaškem deželnem zboru je sklenila nov volilni red za deželni zbor. Toda, da bi si Lahji in Lahoni ohranili večino, so sklenili pridružiti slovensko tržaško okolico, ki bo sedaj celo v državni zbor volila svojega poslanca, ostalemu mestu, samo zato, da Slovenci potem ne bodo imeli nobenega zastopnika v dež. zboru. Ko je prišel predlog pred deželni zbor, so bili vsi Lahji seveda takoj zadovoljni. Slovencev je šest in ti so se uprli tej krivični razdelitvi. Ko niso govorili nič pomagali in so se Lahji le posmehovali, je začel Slovenec Rybač govoriti slovenski. Sedaj je pa nastal silen šum in vpitje med Lahji. Niso hoteli pustiti Rybača govoriti slovenski. Slovenci so si mislili, naj le ropotajo, da le nove volivne pravice ne bodo sprejeli. Ko so pa to hoteli vseeno storiti, so začeli Slovenci trobiti in piskati in laška večina je odšla iz dvorane. Pri drugi seji se je to ponavljalo, a Lahji se so prej zgovorili in na dano znamenje so vsi glasovali skupno za novo volivno reformo in s tem porazili Slovence. Lahji so tudi sklicali shod, na katerem so hujskali proti Slovencem. Ko so prišli slovenski poslanci iz deželnega zbora, jih je z »Živio«-klici sprejelo nad 300 Slovencev.

Nova volivna pravica za tržaške Slovence je popolnoma krivična in bo vzela Slovence vse pravice. — V mestu samem je pa veliko slovenskih delavcev, pa ker se nihče zanje ne briga, postanejo Lahoni ali pa socialni demokratje, ki so tudi v Trstu lahonški. Zadnji čas je, da začnejo Slovenci v Trstu s krščansko-socialnim delavskim gibanjem, ki bo prineslo obilo sadov.

ŠTAJERSKO.

»Slovenska kmečka zveza« za Štajersko krepko deluje. Po vseh krajih prireja zaupne

shode, ki so jako dobro obiskani. Na levem bregu Drave so bili pretekli četrtek trije shodi. Pri Sv. Marjeti ob Pesnici za mariborski okraj, kamor je prišlo okoli 100 zaupnikov. Za lenarški okraj je bil shod pri Lenartu. Navzočih čez 200 zaupnikov. Pri sv. Križu na Murskem polju je bilo čez 300 mož na zaupnem shodu. Vsi trije shodi so enoglasno in z velikim navdušenjem sprejeli kandidaturu kmeta Rožkarja, vrlega in izobraženega posestnika, ki je tudi deželni poslanec.

Za volivni okraj Maribor, desni breg, Slovenska Bistrica in Konjice je sklicala »Slovenska kmečka zveza« zaupen shod v Slovenski Bistrici. Došli so zaupniki, posebno župani iz vseh krajev. Enoglasno je bil proglašen za kandidata posestnik in župan Franc Pišek iz Orehove vasi.

Prihodnji teden priredi »Zveza« zopet več shodov, kjer se bodo proglasili kandidatje. Od liberalne stranke še ni znan noben kandidat. Kmetov se boje in nimajo korajže nastopiti. Pa če tudi nastopijo, bodo propadli.

ISTRA.

Iz treh laških okrajev v Istri se poroča, da bo ondi volivni boj jako hud. Lahji bodo imeli povsod po tri kandidate in sicer liberalnega, demokratskega in katoliškega. Tudi Hrvati bodo postavili kandidate, da preštejejo svoje glasove.

HRVAŠKO.

Hrvaški deželni zbor zboruje. Dolgo časa je trajala obstrukcija, toda sedaj je mirno. Vlado imajo v rokah takozvani resolucionaši, ki se nagibajo k Ogrski, so torej pravi Mažaroni. Pretekli teden je šlo nekaj teh poslancev k cesarju na Dunaj. Pri tej priliki so dobili par gorkih pod nos. Cesar jih je namreč posvaril, kaj se vtikajo v zadeve, ki jih nič ne brigajo. Sklenili so namreč stvari, ki so ali popolnoma cesarjeve, kakor pomiloščenje kaznjencev, ali pa take, ki so popolnoma cerkvene, kakor je cerkveni jezik v nekaterih hrvaških cerkvah. Cesar jim je rekel, da naj v bodoče opuste take izjave.

Že preje so se pa opekli z Bosno. Supilo, ki je vodja te mažaronske stranke, je namreč prav izdajalsko rekel, da v Bosni ni nič Hrvatov in naj se Bosna prepusti Srbom. Oglašili so se pa odlični bosanski Hrvatje, med njimi tudi nadškof sarajevski, ki so slovesno izrekli, da so te besede ne le neumne, ampak tudi izdajalske, tako za državo kakor za hrvaški narod.

Neko jako važno vprašanje je sedaj na dnevnem redu na Hrvaškem, namreč glagolice. V Dalmaciji in Istri imajo namreč že od časov svetega Cirila in Metoda navado v nekaterih cerkvah brati mašo in druge cerkvene obrede v staroslovenskem jeziku. Seveda Nemci in Lahji jih za to že postrani gledajo, ker sami nimajo te pravice. Zaradi tega se je začel prepir, v katerih cerkvah se sme maša brati staroslovensko. V Rimu so pa sedaj odločili jako slabo za Hrvate in sicer se misli, da je tega vzrok avstrijska vlada, ki ne privoščiti Hrvatom teh pravic. Hrvaški škofje so se zbrali na posvetovanje in so sklenili poročati v Rim, da ondi niso prav poučeni o tej stvari in naj ta odlok izpremeni.

NEMCI PROTI POLJAKOM.

Politiki pruske protestantske vlade sta predvsem dve stvari na potu kateri bi rada odpravila. Prvič so to katoličani, katerih moč čimdalje bolj raste, kakor so sijajno pokazale zadnje državnozbornske volitve. Njihovo moč bi rada zdrobila pruska vlada, zato meri njeno dosedanje delovanje nato, da bi uvedla v

Nemčijo nov kulturni boj, podoben verskemu boju na Francoskem. Toda prepolzka so tla na Nemškem za preganjanje katoličanov, in ako se ne varamo, bo zdrnilo pruski vladi pri tem plesu. Drugo, kar bode v oči prusko vlado, so pa Poljaki. Te hoče popolnoma oropati ne samo njihovega jezika in kulturnih pridobitev, temveč tudi njihove zasebne lasti. Spoznala je pa vlada, da se ji tudi to ne bode tako hitro posrečilo, kakor želi. Ze dolgo delujejo na pruskem Poliskem naseljevalne komisije. Z vladno pomočjo kupujejo te komisije od Poljakov zemljo in naseljujejo potem na poljskih tleh nemške kmete. Toda ta politika ni imela zaželjenega uspeha. Nemški kmetije so večinoma postali Poljaki. Zavednost Poljakov in njihova kulturna moč sta se z uspehom borili proti umazani pruski politiki. To pa ni mogla prestat pruska oholost. Našla je novo sredstvo, ki bode gotovo z večjim uspehom pomagalo pruski vladi do izvršitve njenih umazanih namenov. Pruski ministrski predsednik je namreč izdelal zakonski načrt, kako oropati Poljake njihove domače zemlje. Skoro gotovo bo ta barbarski načrt sprejet v pruskem deželnem zboru. Ta zakonski načrt se naslanja na neko postavo, ki pravi, da se sme nepremična last »zgjol iz vzrokov javne blaginje« proti popolni odškodnini odvzeti posestnikom. Ta zakon se je uporabljal dozdej samo pri zgradbah železnic, cest in mostov, kjer se je šlo za blaginjo vseh državljanov, ali vseh prebivalcev kakega okraja. Sedaj pa hoče porabiti pruski ministrski predsednik ta zakon zato, da bi oropal Poljake njihove rodne zemlje. Po tem zakonu bi namreč naseljevalne komisije zahtevale od Poljakov, da jim morajo prodati posestva, da se bodo na njih naselili nemški naselniki, drugače jim jih bodo s silo odvzeli. Očitno krivico hočejo narediti za zakon. Opirajo se na to, da sme država iz ozirov na javno blaginjo razlastiti Poljake, kajti izpodrinjenje poljske narodnosti iz Nemčije je gotovo v blagor Nemčije. To je ona nemška kultura, ki jo hoče povsod izvesti, bodisi v naselbinah v Afriki, bodisi na Poliskem — s samo krivico in krutostjo. Za tako kulturo se zahvalimo! — Katoliški centrum je odločno zoper to politiko pruske vlade. V boju za svoje pravice bodo dobili Poljaki močno zaslombo v katoliški stranki. Skupno se bodo borili katoličani in Poljaki, proti kulturnemu boju in proti krivicam nemške vlade proti Poljakom.

RUSIJA.

Volitve v ruski državni zbor (dumo) so končane. Pokazalo se je pri teh volitvah, da rusko ljudstvo ne zaupa več vladi, katera je izžemala ubogo rusko ljudstvo na vse mogoče načine. In kakor so se pred kratkim izvršile na Nemškem volitve v državni zbor proti vladni volji, enako je tudi na Ruskem podlegla volja ruske vlade volji ljudstva. Vladna stranka je ostala v manjšini, revolucionarji pa so potegnili za sabo moč ruskega naroda. To je drugi državni zbor na Ruskem, poprej je delala ruska vlada, oziroma ruski car, popolnoma neodvisno od ljudstva, po svoji volji. Ker je na prva ruska дума nastopila z vso odločnostjo proti vladi, zato so jo razgnali in poslali poslance domov, nekaj so jih celo zaprli. Prišla pa je v zadnjih časih Rusija v velike denarne zadrege. Treba je torej dobiti denarja in sicer v inozemstvu izven države. Čutila pa je ruska vlada, da ne bo dobila posojila izven države brez državnega zbora, ker ji ne bo nobeden zaupal. Zato je sklicala sedaj drugo dumo. Ta дума je sestavljena sledeče: Poslancev vladne stranke (desnica) je vseh skupaj 134; poslancev narodne stranke je 71 in sicer so to Poljaki; potem je okoli 80 ljudskih poslancev (zmernih,

kadetov), in 186 revolucionarcev (levica). — Glede sestave ruske dume se je vlada zelo opekla. Dvomljivo je sedaj to, ako bo prišlo do sporazumljenja med strankami. Ruska vlada potrebuje sedaj dume, da bo dobila posojila in da bo izvršila velika finančna podjetja. Ko bo dosegla svoj namen, pa boče zopet dumo razgnati. Kako se ji bo pa to posrečilo, ne vemo, gotovo pa je, da se ne bodo dali ljudski poslanci kar naenkrat razgnati, ker bo pritiskalo nanje rusko ljudstvo. Vlada stranka boče delati nemire v dumi, da bi potem dala vladi sredstvo, s katerim bi vlada lahko, pod pretvezo nemirov, razpustila drugi ruski državni zbor. Protivladne in revolucionarne stranke na zahtevalo, da naj doma mirno zboruje in deluje in koristi ruskega ljudstva. Zato se od njihove strani ni bati nemirov in ne bodo v dumi stavili tudi nobenih takih predlogov, ki bi se ne dali presneti in izvesti. Pač pa zahtevalo novo rusko ministristvo. Predsednik Golovin je v svojem govoru povdarjal, da pričakuje vsa dežela, da se bo dumi posrečilo v sporazumu s carjem izvesti v Rusiji ustavo in mir. Ljudsko poslanstvo nikoli ne bo prenehalo. Enkrat sklicano — ne more več preminuti.

Listek.

Prstan in nesreča.

Vstala sta in šla roko v roki čez travnike proti Poljanam. Med potjo je pripovedoval Bernard dogodke, ki jih je doživel tekom let. Omenil je tudi one lepe sanje, ki jih je imel in mehko pesem, ki je mislil, da jo poje Jerica. Jerica mu je razložila, da je bila to pesem prijateljice Tilke iz Vrblja, ki je bila naskrivoma prišla na Poljane poizvedovat, kako in kaj. — Kmalu sta bila na Jelarjevini. Domači so bili odmolili pravkar rožni venec, ko je vstopil Bernard z Jerico. To je bilo veselje in šumenje! Jerica je planila takoj k svojemu otroku, ga obimala in poljubovala in klicala: »Ljubi, ljubi Franceliček! — Deček se je nekaj časa plaho odmikal, a kmalu je bil zaupljivejši, posebno ko mu je mati dala raznih drobnarij, ki jih je prinesla seboj. Ves srečen

je zrl v oči svoji mami, ki je mislil o njej, da je že davno v nebesih pri dobrem Bogu.

Bernard je medtem razjasnil domačim skrivnostno zgodbo Jeričino. Vsi so se čudili in pomilovali ubogo gospodinjico, hkrati pa hvallili Boga, da je vse tako lepo razvzljajal. Veselja ni hotelo biti konec in šele pozno v noč so se razšli.

Jerica in Bernard sta ostala sama v sobi. Tedaj je prinesel mož iz omare majhno škatico. V njej je bilo dvoje prstanov: prvi je bil star in popravljen, drugi pa ves žareč, nov, z lepim ognjevitim kamenčkom. Oba je nataknil Bernard Jerici na roko, rekoč:

»Zdi se mi, da je najin poročni prstan zdaj dovolj močan in da se ne bo strl nikdar več... In ta drugi naj naju družji vedno do konca in še dalje v večnosti.

»Do konca in še v večnosti«, je ponovila Jerica in iskreno obšla svojega moža...

Drugi dan se brž raznesla po vasi in bližnji okolici novica o srečni vrnitvi Jeričini. Od ust do ust se je pripovedovala tudi niena skrivnostna zgodba. Prijatelji, sosede in znanci so stopali skoro trumoma k Jelarjevim, pozdravljali Jerico in se veselili njenega prihoda.

Nekaj dni pozneje se je vrnil tudi Špeharjev Jošt. Tudi nega so povsod sprejemali z veseljem. Posebno ga je bil vesel Jelar. — Iz hvaležnosti mu je kupil na Poljanah majhno kmetijo, ki pa je bila vendar več vredna kakor tisoč goldinarjev.

Na spomlad so prišli gostje z Bavarskega bila sta gozdar iz Vrblja in krčmar iz Linovja s svojima ženama. — Zopet je odmevalo iz hiše veselje in radost. Jerica je pripravila veliko pojedino in lili so in nili, kakor na svatbi. Špeharjev Jošt se je smejal, nil pel in vriskal: »Juh! — Jelar, kdo jo je dobil, ti ali jaz? ... He, he, he!« Takrat ga je bil potegnil zopet malo več: ob takih slovesnih trenutkih se ga je težko vzdržati. Oči so se bliskale Joštu in vpil je: »O kmalu bo zopet veselo — tudi jaz si bom poiskal svojo... Jelar, he, ali naj grem tudi jaz na Bavarsko po njo? Treba, bo treba! Kmetija je že lepa in kaj bi samotaril in gledal v strop in štel naičevine...«

»Ne branim ti Jošt! Bog te živi!« je klical Jelar. »Ponio na ne hodi preko meje, ko jih imaš doma dovolj! Vsaka bo prišla rada, kar izbira!«

In trkali so na njegove zdravje in na zdravje njegove bodoče neveste. Vrstila se je

zdravica za zdravico. Bavarca sta nazdravljala Bernardu in njegovi ženi v lepih ginljivih besedah, tako da so se ženske začele kisati. Kaj hočemo? Ženska narava je že taka: Srce se ji zjoka, pa ga božaj ali se huduj nad njim.

Tudi petja ni manjkalo. Bernard se je obrnil k Tilki in jo prav lepo prosil:

»Dajte, dajte, zapojte tisto pesem!«

»Katero?« se je nasmehnila Tilka. Dobro je vedela, katero bi rad.

»Ah, toliko blaženosti sem imel tisto noč, ko sem jo slišal! ... Saj veste! ... Mislim sem, da jo poje Jerica.«

In Tilka se je dala pogovoriti in po sobi se je razlegel njen zvonki glas. Zapela je pa samo prvi dve in zadnjo kitico:

»Jaz dala sem šopek ti sladko dehteč,
s srebrno bil žido povit je —
ti dal si mi prstan, in v njem lesketal
ognjenega kamenčka svit je.

Boječe sva segla potem si v roke,
zvestobo sva si obljubila:
da močna in trdna bo najina vez,
ah, močna in trdna ko skala.

—————
—————
Ko prideš za mano, spoznala te bom
po šopku —še ne uvenelem —
po zlatem obročku me ti boš spoznal
in licu neheško-veselem« ...

In pili so potem in trkali in bili dobre volje ...

(Konec.)

Ciganova prorokovanja. Listi poročajo da je pred kratkim prišel na dunajsko kliniko neki cigan, ki je prosil, naj ga sprejmo noter. Ko so mu odgovorili, da ni prostora, je dejal, naj mu le dajo posteljo, ker bo itak drugo jutro ob sedmih umrl. Ko so ga vprašali, kako on to ve, je dejal: »Jaz vem še marsikaj. Vem tudi to, da bo 15. marca umrl župan dr. Luger in koncem aprila visoka oseba v avstrijski državi.« — Ob sedmih zjutraj drugega dne je cigan res umrl.

Razgled po domovini.

Vedno bolj izdajajo svoje namene naši liberalci. In prav je to. Kaj bi vedno uganjali le hinavščino, saj jim že do sedaj pаметen in pošten človek ni več zaupal. Na zaupnem shodu, ko so bili sami med seboj so povedali, kaj nameravajo. Izrekli so se za ločitev cerkve od države; to je za uničenje katoliške cerkve po zgledu francoskih framonov. Zahtevali so razporoko in svobodno šolo. Seveda so bili nekateri mnenja, naj se te namere ne razodenejo še ljudstvu, da bi vendar še kje vjeli kakega omahljivca zlasti pa sedaj pred volitvami, a drugi so bili že bolj odkritosrčni nego šentviška bela vrana Žirovnik, ki so zahtevali, naj se dela odkrito, naj se ne prikrivajo namenji liberalne stranke. In res jih »Narod« nič ne prikriva. Nепrestano udira z loparjem po cerkvi in duhovnikih. In kaj so storili liberalci zadnje nedelje v Ljubljani? Njihovo pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«, ki je tudi okrog duhovnov beračilo za podporo, je privedilo

družinski večer s plesom v »Narodnem Domu«. Vse to se je vršilo v postnem času pod pokroviteljstvom liberalne žene dr. Tavčarjeve. »Narod« je v posebnem članku pozival svoje pristaše k tej veselici, češ, enkrat se mora prekiniti s temi »predsodki« v postnem času. Tako dajejo liberalci javno pohujšanje v Ljubljani. Tako propalih in ničvrednih oseb kakor so kranjski liberalci, ni najti pod solcem. In tem ljudem naj verno ljudstvo slovensko še kaj verjame, te ljudi, četudi pravi, da so »neodvisni« naj ljudstvo podpira pri volitvah! Nikdar in nikoli. Vsi v boj proti njim, da uničimo to gadjo zalego.

Slovenski in nemški misljon se bo obhajal povodom dvestoletnice v majniku v ljubljanski stolni cerkvi.

Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji. Č. g. kaplan Fr. Erzar gre za kaplana v Košano; č. g. Matej Ahačič z Bleda v Hrenovice; č. g. Anton Tomelj iz Radovljice na Bled; č. g. Ivan Erjavec iz Dobreave v

Radovljico; na Dobrovo pride č. g. Leopold Lenard; č. g. Anton Medved iz Košane na Dovje; č. g. Matija Okorn iz Dovjega v Žiri.

Dunajsko upravno sodišče je ugodilo pritožbi kranjske industrijske družbe na Jese-nicah radi imenovanja 13tih častnih občanov, katere so liberalci imenovali. Sedaj je to imenovanje razveljavljeno in liberalci so dobili dolg nos. Njihova obstrukcija bo žalostno končala.

»Blagovestnika« so zopet začeli prav pridno širiti po Ljubljani in po deželi. Urejuje ta list krivoverski pridigar Chraska, ki stanuje v Ljubljani. Kdor dobi list v roke, naj ga vrže v peč. Greh je prebirati krivoverske spise, kakoršen je »Blagovestnik«.

Za oskrbovalnico za jetične se je vršila 3. t. m. velika slavnost v hotelu »Union«. Čistega dobička je donesla ta dobrodelna prireditve 1700 K.

Liberalnim notranjskim kmetom pridiguje večni študent Cham po imenu, ki se na

kmečko in delavsko vprašanje razume toliko kot zajec na boben. Slabo priporočilo za postojnskega Deklevo, ako zanj »dela« ljubljanski Cham, za katerega se v Ljubljani živa duša ne zmeni.

Umri je pretekli teden v Ljubljani g. kipar Andrej Rovšek. Bil je zvest somišljenik naš, mož globoko verskega prepričanja. Njegova dela so pravi kras cerkvam. Bolehal je dalj časa. Prepeljali so ga v bolnišnico, da bi ga tam operirali, a je operaciji podlegel. Pogreba sta se udeležili katoliško društvo rokodelskih pomočnikov in moška Marijina družba z zastavama. Naj počiva blagi mož v miru!

Prestopil je v ljubljanski stolnici 3. t. m. g. Nikolaj Cizmič iz pravoslavne v katoliško cerkev.

Savski posestniki in davkoplačevalci so na shodu 3. t. m. izrekli liberalnemu jeseniškemu županu in zdravniku dr. Kogoju nezahvalnico. Prav je tako, saj jo zasluži, ker dopusti, da liberalni odborniki zavirajo delo v korist občine.

Ljubljanska krščanska društva so priredila na čast Gregorčičevemu spominu sijaen koncert 10. t. m. Nastopil je moški zbor katoliškega društva rokodelskih pomočnikov, ženski zbor katol. društva za delavke in mešani zbor krščanske socialne zveze. Prolog je zložil profesor dr. Miha Opeka in ga tudi sam govoril. G. župnik in pisatelj Fr. S. Finžgar je predaval »Hčerke trenutka« — Nastopila je blag. gospiča Erna Povšetova s solopetjem, kot deklamatorja pa g. poštar Ravnihar in g. uradnik Orehek. Veselica se je vršila v veliki dvorani hotela »Unions«.

Najboljši kmečki prijatelj je naš »Domoljub«. Zato naj ne bo kmečke hiše, kjer bi ne imeli »Domoljuba«. Kdor ga še nima, naj si ga takoj naroči. Posojajte naš list tudi drugim!

Za častne kanonike lavantinske škofije so imenovani: č. gč Martin Jurkovič, dekan v Ljutomeru, č. g. Anton Šlander, dekan v Starem trgu pri Slovenjem Gradcu in č. g. Franc Hrastelj, dekan v Konjicah.

Kmečka zveza se ustanovi v kratkem za ljubljansko okolico. Vlada je že potrdila pravila.

Liberalci se bodo združili s socialnimi demokrati v vrhniškem, logaškem in idrijskem okraju, da bi vrgli našega kandidata g. Jožefa ostinčarja. Izdali so že tozadeven oklic v »Narodu«. Zato dolžnost vsakega volivca je, da gre v boj za našega kandidata, ker bi bilo sramotno, da bi ta kraj, kjer bivajo vrli in zavedni možje in volivci zastopal liberalci ali socialni demokrat, to je: brezverec. Če bi se to zgodilo, bi bili najbolj prizadeti volivci sami, ker en sam poslanec liberalne stranke ne bo imel nobenega ugleda na Dunaju, saj ga še vsi trije dosedanji Tavčar, Plantan in Ferjančič niso imeli nikakega. Pozor volivci, pa ne dajte se begati.

Za ljubljanske občinske volitve že pobirajo magistratovci pooblastila pri ženskah. Čujemo, da niso pri zavednih Krakovčankah in Trnovčankah nič opravili. Prav je tako. Pokažite usiljivcem vrata!

Ljubljana dobi za občinski svet še četrto volivni razred, v katerega bodo smeli voliti 24 let stari občani in tudi 24 let stare ženske, ki plačujejo nekaj davka. Za ženske se bode volilo s pooblastili enako kakor v drugih treh razredih doslej. Vedno drezanje krščanske socialnega delavstva je vendar vzdignilo mestne očete, da so saj deloma ustregli upravičeni zahtevi.

Iz Ljubljane bo premeščena 56. infanterijska brigada 14. aprila v Gorico.

Uho je snedel. V Trstu je nekemu delavcu njegov prijatelj v pijanosti natrgal uho

tako hudo, da je moral zdravnik uho odrezati. Ko je videl delavec odrezano uho v zdravnikovi roki, je zagrabil za svoje uho in ga — snedel.

Leti 1907 in 1793 sta si popolnoma enaki, ker padejo prazniki v obeh letih na iste dneve.

Kmečka zveza za sodne okraje Postojna, Ilirska Bistrica in Senožeče se osnuje na občnem zboru 24. t. m. v Št. Petru na Krasu. Opozarjamo na to in vabimo somišljenike iz imenovanih okrajev, da prihite isti dan v obilnem številu v Št. Peter. Ne sedajte na lim »neodvisnim« krivim prerokom, ki niso imeli do sedaj nitj dobre besede za vas.

+ Slovenci in sv. oče. Iz Rima se nam piše 6. t. m.: Sv. oče Pij X. je sprejel v posebni avdienci dr. Evgena Lampeta kot zastopnika slovenskih katoliških društev. Dr. Lampe je poročal o propevajoči slovenski društveni organizaciji. Sveti oče je izrazil svoje veselje in dal apostolski blagoslov vsem članom »Cecilijinega društva«, »Slovenske krščanske socialne zveze«, »Leonove družbe«, »Katoliškega tiskovnega društva«, »Obrambnega društva«, »Društva sv. Marte« in Marijaniškim gojencem. Posebno se je zanimal papež za »Cecilijino društvo« ter šaljivo pripomnil: »Recite jim: Cántino bene! — Naj dobro pojejo!« Ko je pripomnil dr. Lampe, koliko vrlih mladeničev je združenih v naših katoliških društvih, je dejal Sv. oče: »Naj bodo pogumni in zvesti! Sporočite mladeničem »Slovenske krščanske socialne zveze«, da jih še posebej blagosloviljam!«

Cudna bolezen. Iz Sežane poročajo: Pismonoša Albin Šonc je šel 28. februarja zdrav in vesel k počitku, ali dobro uro potem ga je zdrnilo grozno trpljenje. Leva roka je bila hudo otečena in otok je šel dalje tako, da se je bilo bati, da roka počni, spodnji prst se je bil že odprl. Tudi po vsem životu trpi Šonc grozne bolečine in strašno vročino. Slabosti mu prihajajo pogosto. Radovedno je vse, kaj bo iz tega.

Tržaški slovenski poslanci so obstruirali predlagano volivno reformo, po kateri bi bili osleparjeni od tržaških judov slovenski prebivalci. Med silnim vpitjem v zbornici so Lahi sprejeli krivično volivno reformo. Na ulici je prišlo do malih izgredov.

K Mateucijevemu napovedovanju — konca sveta. Odlični prijatelj našega lista nam piše: Bilo je leta 1858, da je prihajal na nebu velik svetel komet z dolgim repom. Kakor je navada, je bilo o njem veliko govorjenja; eni so prerokovali hude vojske in druge nesreče, nekteri še celo konec sveta in sodni dan. Povpraša me stari priprosti Gašperk tam nekod iz Osredka med Št. Jurijem in Polšnikom: »Gospod, ali bo res sodni dan? Ljudje pravijo, da bo sodni dan. Gospodje že vedo, saj nam bodo prej kaj oznanili, da pridemo k spovedi, preden bo.« — »Bodite brez skrbi in nič se ne bojte.« mu odgovorim, »nam še niso nič naročili, da bi ga oznanili, in zato ga zdaj menda še ne bo.« — Enako se govori tudi zadnji čas o sodnem dnevu, ki bo baje koncem marca. Seveda so te govorice prazne, ker tega razven Boga nikdo ne ve.

Od nekod. Povsod se ljudje pritožujejo in tarnajo, da jim je povzročil zajec velikansko škodo. Pa kaj, zajec je nedolžna stvar! Tisti, ki branijo zajca, tisti zaslužijo kazni. Kdo so pa tisti? Te sorte ljudje so liberalci. Tem naj se zabrani vstop v deželno zbornico; če so notri, naj se vržejo na cesto. Pač prav je imel pošten kmetič, ko mu je njegov sosed tožil, koliko mu je zajec naredil škode, »No, sedaj pa še voli liberalnega poslanca, potem bodo zajci še tebe pojedli, ne samo drevesca«. Tisočera po zajcu poškodovana drevesca kli-

čajo: Proč z liberalnimi poslanci. Ven ž njimi in državne in deželne zbornice! Ti ljudje so tako predrzni, da se še upajo pisati občinam naj za več let dajo lov v najem, da bodo nekaj zajcev dobili iz tujih krajev, da se bo boljše plemo pridobilo! Res »kunštni« ljudje! Proč z liberalci!

Gorenjske novice. Iz kamniškega okraja.

g Od sv. Katarine na Rovih. Gosp. urednik! Sprejmite predvsem pomladni pozdrav, potem pa kratek pregled o našem društvenem in zadrudnem življenju preteklo zimo. Dne 15. decembra m. l. pričel se je poduk v tanburanju; g. kapelnik Fr. Jeločnik izuril je, seveda to zna le on, svoje učence tako, da so pri javni skušnji, dne 17. februarja t. l., vsi dobili red »prav dobro«. Ta dan se je vršil namreč prvi občni zbor kršč. soc. izobraževalnega društva, na katerem smo izvedeli, da je imelo društvo prvo leto prejemkov 1340 K 49 vin., izdatkov 1594 K 57 vin., članov 75, med njimi 40 ustanovnikov, ki so plačali po 40 kron. Takoj drugo nedeljo, 24. februarja je bil X. občni zbor hranilnice in posojilnice, torej 10letnica njenega obstoja. Tajnik se kratko spominja le-te ter omeni, da je imela hranilnica v teh letih prometa 1.408.312 K 34 vin., v občinske namene je dala nad 4500 K in vendar znaša njen rezervni zaklad še vedno 1280 K 20 vin. Prihodno nedeljo, 3. marca, smo imeli zopet občni zbor mlekarske zadruge. Iz blagajnikovega poročila povzamemo, da so zadrudniki p. l. prodali 213.668·5 kg. mleka in da znaša rezervni zaklad 4515 K 19 vin. Sklenilo se je, da se mleko plačuje natančno po toličobnih odstotkih in da se nabavi parovtorec s posnemalnikom vred in Pasteur-aparat. Odslej se bodo sprejemala v mlekarni tudi jajca. Prav poljudno je potem predaval državni nadzornik za mlekarstvo g. I. Legvart o mlekarstvu s posebnim ozirom na zadnjo razstavo surovega masla v Ljubljani. Hvala lepa marljivemu gospodu! Občni zbor sadjarske zadruge bo pa pozneje, ko bomo videli, kako bo kaj letos sadje kazalo. Želimo pa že danes, da bi se sadjerejci pridno oprijeli te koristne ter edine te vrste zadruge na Kranjskem s tem, da bi pristopili kot zadrudniki. Pristopnine je 2 K, delež pa znaša samo 5 K. Sedaj vozimo skupaj razen materiala za novo društveno dvorano, katero pričnemo zidati takoj po sv. misijonu, ki ga bodo vodili pri nas čč. gg. lazaristi iz Ljubljane od 17. do 24. marca. Dvorana bo 20 m dolga in 8 m široka, razsvetljena bo električno in imela bo moderno ventilacijo. Gosp. urednik! na svidenje na Rovih ob otvoritvi nove dvorane meseca maja! — Rovski.

Komenda. V nedeljo 3. marca imeli smo pri nas kar dva imenitna shoda. Ob 3. uri popoldne vršil se je občni zbor mlekarske zadruge. Iz raznih poročil posnamemo sledeče: Zadruga deluje od 2. novembra l. 1905 in je članica zadrudne in gospodarske zveze. Koncem leta 1906 štela je 170 zadrudnikov, ki so vplačali 184 deležev po 5 kron. Ti zadrudniki so dali tekom leta 314.066 litrov mleka zadrugi, prejeli pa nazaj 259.423 litrov posnetega mleka. En del mleka se je kot sveže prodalo, ravno tako nekaj smetane in nekaj posnetega mleka. Ostalo posneto mleko predelalo se je v sir (mohant). Pridelalo se je 12.886 kg surovega masla, ki se je prodalo v številni vožnji na kolodvor in zaboje pov-

prečno po 2 krone 50 vin. kg. Zadruga je imela srečo pri prodaji in ni imela razun male difference pri surovem maslu v poletji in nekaj izgube pri siru, nobenih nepravil. Izguba pri siru nastala je na ta način, ker niso zadržniki jemali zadostno množino posnetega mleka nazaj, in se je moralo isto podelati v sr. Za sir pa v poletji ni bilo najti odjemalca in ga je prišlo vsled tega par sto kilogramov, pod nič. Vendar ta izguba, ki je znašala približno 50 do 60 kron, ne pride v poštev z ozirom na dobro kupčijo pri surovem maslu. Ta slučaj bil je dobro svarilo zadržnikom, ki so odslej radi jemali posneto mleko nazaj, ki je poleg družnega priznana in redilna hrana za prašiče. Naj povemo še, da so zadržniki prejeli po odbitku posnetega; skozi leto 1906 za sveže mleko 26.944 kron 34 vin., kar je za prvo leto obstoja mlekarne gotovo nekaj, na drugi strani pa velika pridobitev za tukajšnje okolice. Po sklepu občnega zbora vršil se je volivni shod, na katerem se je predstavil kandidat za kamniško-brdski okraj naš gosp. dr. Krek. Gosp. dr. Kreka poznamo vsi, saj je bil svoičas naš domačin in je precejšno dobo otroških let prebil med nami, kajti oče njegov, pok. Valentin Krek, bil je večletni učitelj tu in počiva na tukajšnjem pokopališču. Prišel ni med nas kot tujec k tujcem, temveč kot stari znanec in prijatelj. Govoril nam je nad eno uro poljudno in stvarno in ko je končal, je bil le en glas: 14. maja vsi za našega dr. Kreka!

Liberalna lumparija. V Kamniku se nova hranilnica in posojilnica sijajno razvija, liberalna mestna zaostaja. To grozno boli in peče kamniške liberalce; zato strašijo ljudi, da bodo ob vse, ako bodo nosili denar v hranilnico in posojilnico. Da bi pa ljudje verjeli njihovim strašilom, zagnal je v torek dne 5. marca kamniški liberalce med kmete nesramno laž: Dekan je v Šmartnem pri Litiji, kjer je cerkev zidal, tam ves denar pobral in prišel v Kamnik. V Kamniku bo ravno tako naredil in ljudje, ki denar v njegovo posojilnico in hranilnico vlagajo, bodo ob vse. In kaj je resnica? — Da je gospod dekan v Šmartnem pri Litiji cerkveno zgradbo in notranjo opravo do zadnjega vinarja poplačal in poleg še celo lepo svoto denarja zapustil. Kot priče navedemo: gg. okrajnega glavarja Tekavčiča, kanonika Kajdiža, župnika Štrukeljna, tedaj administratorja tam in vse cerkvene ključarje, ki so bili pri oddaji premoženja pričujoči. Liberalna nesramnost mora odpreti največjemu nerazsodnemu oču. —

Komenda. Alkohol. Zopet žalosten slučaj! V noči med 25. in 26. februarjem so dobili mrtvega v hlevu pri gostilničarju Debelaku v Kaplji vasi pri Komendi Jožefa Kmetič. Umrl je vsled preobilo zavžitega alkohola. — 5. februarja so se vršile pri nas tri-dnevne duhovne vaje za Marijino družbo. Vodila sta jih dva gg. Jezusove družbe iz Ljubljane. Ceravno so bile vaje le za družbo, se jih je ljudstvo tudi izven družbe pridno udeleževalo.

Moravške novice. Tako hude zime, kot je letos že stari ljudje davno ne pomnijo. Snega je po naših hribih blizu meter na debelo. Skoro gotovo bo deževina. — Zajec je napravil letošnjo zimo po moravški dolini ogromno škode. Kolike koristi bi bila vendar izporemba lovskega zakona. — Ljudska posojilnica v Moravčah se krasno razvija. Njeni nasprotniki so utihnili, ker vrli uspehi in delovanje jim zapira sapo.

Iz peške občine. Nedavno so se vršile pri nas volitve novega občinskega odbora. Ta je izvolil dne 14. svečana novega župana g. Fr. Mrčuna iz Mošenika. Dozdaj ni bil naši stran-

ki posebno prijazen. Gotovo mu je znana usoda liberalnih županov v Moravški dolini. Kako mogočni so bili v svoji liberalni naravi . . . A propadli so, ker ljudstvo je danes zrelo in se ne bo dalo več za nos voditi liberalcem. Morda nam bo kdo očital, da to pišemo iz zlobnega namena. Take napade odločno zavračamo, ker tu se ne gre za osebnosti. Radi bi le skalili veselje moravškim liberalcem, ki so se po volitvah radostno smejali, češ, »eno občino pa zopet imamo«. Časi so resni, državne volitve se bližajo. Občina, ki je pod vodstvom rajnega župana vedno odločno bila na naši strani, ne sme priti na krivo pot. Mi se bomo z njenim delovanjem na tem mestu še pečali. Občan.

Iz moravške doline. Najhujši sovražnik mladini je žganje. To mori mladino, jo ropa časti in poštenja in jo peha v prezgodnji grob. Ah, ta peklena kuga, kolika nesreča za slovensko ljudstvo!!! Snoparjem ni mar za izobrazbo, čitati knjige se jim zdi preneumno, zabavljajo čez cerkev in duhovnike, duh jim jame pešati in naposled — ta utone v jarku, drugi paše ranjen pod nožem, tretji zopet izgubi pamet in si konča življenje. To so sadovi pijančevanja! Naj-li svoje trditve dokažemo z dejstvi? Gotovo ste brali v dnevniku o samomoru na Krtini. Strašen dogodek pa se je zvršil v Moravčah dne 25. svečana. Bil je semenj in zato se je zbrala v cerkvi večja množica ljudi, kakor navadno ob delavnih. Po sv. maši pa nastane v cerkvi nenavaden šum. In kaj je bilo — grozen prizor — neki potepuh je stal pred altarjem in javno na glas sramotil Najsvetejše v tabernaklu. Med ljudstvom je nastalo ogorčenje. Orožniki so prihiteli in odvedli zločinca v roke pravice, katera ga za to dejstvo gotovo ostro kaznuje. Zločinca je doma iz moravške okolice. Imel je tu pred leti pripravno kmetijo, a pijančevanje ga je poglajalo iz rodne hiše. Prebil je baje mnogo časa po ječah radi tatvine, ostali čas pa se klatil po svetu, kjer se je popolnoma izpridil. Glej, mladina, kam pripelje človeka žganjepitje! Zato boj pijančevanju! — Predpusna veselica izobraževalnega društva se je izborna obnesla. Na post se vrše v društvu zanimiva predavanja, ki so posebne važnosti za davkoplačevalce. —

• • •

Umor bolgarskega ministrskega predsednika. Iz Sofije je prišlo naslednje poročilo: Ko se je 11. t. m., popoldne, bolgarski ministrski predsednik Petkov v družbi trgovinskega ministra Genadjeva in justičnega ministra vračal s sprehoda, je neki odpuščen uradnik agrarne banke v bližini Borisovega parka šestkrat iz zasede iz revolverja ustrelil na skupino ministrov in ministrskega predsednika smrtno zadel. Ministrski predsednik, katerega so zadele tri kroglice, se je mrtev zgrudil.

Iz kranjskega okraja.

Iz Podbrezlj. Zadnji članek v Vašem cenjenem listu »Iz Podbrezlj« je našega brumnega g. učitelja Zirkelbacha zelo razvnel. Pere se za kulisami podbreških fantov v »Gorenjcu«. Rekli smo že, da je bil g. Sprachmann popolnoma na svojem mestu; bil je dober učitelj in glasbenik. Nikakor pa ni bil »mežnar«! Ta beseda se zdi našemu g. učitelju prerobata, še bolj pa tisti, ki jo nosi; no, saj on jo bo težko kdaj nosil. Njegova »pratka« je »Gorenjec«, »Domoljub« pa cunj. Tako je g. učitelj! Dalje pravi pratka »Gorenjec«, da zagovarja »Domoljub« »nevedne device«. Smešno! Samo tisti, ki pri voljkih »nachdina«, kaj ve! Kratkotamo, on ni na svojem mestu. Mi pa otrok ne bomo mogli pošiljati v šolo, kjer se na različne načine

tepejo in kjer se uče budalosti: Kako je Bog svet ustvaril, o opicah, o veri itd. Mi tega ne moremo več trpeti! »V društvu smo vsi enaki.« piše dalje »Gorenjec«, »včasih so bili pa tisti prvi, ki so nosili, maslo . . .« Nosili so ga in bi ga zdaj tudi še, pa ga ima gosp. učitelj sam dosti. Morebiti bo tudi potem kdo prvi. Za danes bo dosti gospod učitelj, pa drugič še kaj. Na svidenje pri veselici. Obilo sreče društvu! — Več mož.

Iz Križev pri Trzinu. Mnogo se ugiblje, kdo je pri nas dopisnik »Domoljuba«. Pravega nihče ne ugane, zato Vam obljubim, da bom še neustrašeno naprej poročal »Domoljubu« vam ljube in neljube stvari. Zlasti nekateri odborniki društva se jeze, in to pa ravno tisti, ki za društvo najmanj skrbe, da so le v odboru, za drugo jim ni mar. Dela naj pa potem za vse eden, zato pa to društvu vidno hira, kakor sem zadnjič poročal. Občnega zbora ni bilo. — Marijina družba se baje pripravlja, da priredi kmalu igro. Prav je to. Kaj pa fantje? Ali nimate nič poguma? Pokažite zopet enkrat, da ste še tisti fantje odločni. Kriška fara je velika, saj šteje gotovo nad dva tisoč duš, pa bi se ne našlo toliko fantov, da bi se društvo moglo vzdrževati, ali bi ne bilo to nekoliko v sramoto. Na delo torej!

Iz Nakla. Požar je upepelil dne 5. marca na Cegelnici pri Naklem poslopje Lovrenca Rogelj. Na pomoč so prihiteli ljudje brez pravice. Iz tega se vidi, kaj bi bilo potrebno pri nas. — Umrl je mladenič Metod Prosen. Bil je član mladeniške Marijine družbe v Škofji Loki in član bralnega društva v Naklem .N. v. m. p.!

Kmetске zveze odbor je imel predzadnji ponedeljek svojo prvo sejo, katere so se udeležili vsi odborniki. Pri seji so se najprej razdelili posameznim članom odbora. Prvi namestnik načelnika Ivana Zabret, župana predoseljskega, je profesor Evgen Jarc, drugi namestnik pa Fr. Kopic, posestnik v Zg. Berniku. Tajniška opravila in začasnou tudi blagajniške posle je prevzel Ivan Traven, kaplan v Šmartnu pri Kranju. — Izbrali so se tudi nekateri glavni zaupniki »Kmetске zveze«; po posameznih krajih pa so se določili možje kot krajevni zaupniki. — Kmalu prične »Kmetška zveza« s shodi. Kje in kedaj se ti vrše, poroča že svoječasno »Domoljub«.

Izobraževalno društvo v Šmartnu pri Kranju je imelo pred kratkim občni zbor. Članov je imelo nad 80, predavanj 5, veselice z gledališko predstavo 5; knjižnica šteje 450 knjig različne vsebine. — Pri volitvi odborovi je bil izvoljen stari odbor. — Pri tej priliki je imel g. profesor Evgen Jarc zanimivo predavanje o naši ustavi in novi volivni postavi. Za predavanje so vsi poslušalci g. profesorju prav hvaležni.

Iz ljubljanske okolice.

Iz Dobrova, 9. marca. Na Dobrovi smo zopet tako daleč pricigali, da smo brez duhovnega pomočnika. Ravnokar nas je zapustil vrli gospod Ivan Erjavce, ki je tukaj služboval le šest mesecev in osem dni. Preselil se je na novo službovanje v Radoljico. Vsi dobri in pošteni dobrovski farani ohranijo vrlega gospoda v trajnem spominu. Res tužno je, da zadnje čase pri nas vzorni in vneti gospodje kaplani nimajo nobenega obstanka več. V teku pičlih tridesetih mesecev so nas zapustili že trije taki vzorni in za vse poštene vneti gospodje. Vsak je prišel le-sem z veseljem in navdušen za delo v svojem prevzvišenem poklicu, a po preteku nekoliko tednov si je že na vse poštene načine pomagal, da se reši neznosnih razmer, v katerih se je nahajal. Vrlemu gospodu pa želimo v njegovi novi službi obilnega veselja in popolne

zadovoljnosti, česar vsega je pa pri nas pogrešal, kar se je godilo tudi njegovim prednikom. Vsem tem zmešnjavam in neznosnim razmeram je pa kriva le ena oseba, ki pa ni moški; njeno ime za danes še zamolčimo.

g Iz Št. Vida nad Ljubljano. Garcia Moreno je naslov žaloigri v petih dejanjih, katero bodo v nedeljo, 17. t. m. v Cebavovi dvorani predstavljali mladeniči telovadnega odseka. V tej žaloigri se predstavlja zgodovinsko dejanje iz življenja slavnega moža Garcia Morena, ki je bil kot predsednik ameriške države Ekvador umorjen 6. avgusta 1875. Zgodilo se je to prvi petek v mesecu, ko je ravno prišel iz cerkve, kamor je šel počastit sveto Rešnje Telo. Zadnje besede Morenove so bile: Bog ne umrje. — Priredil je to igro za naše domače odre dr. Aleš Ušeničnik. — Kdor se hoče prepričati, da se mladeniči telovadnega odseka uče in vadijo lepih stvari, ta naj pride v nedeljo k imenovani žaloigri, ki ima zelo resno in žalostno, pa tudi podučno vsebino, je prav posebno primerna za postni čas. Nastopilo bo na odru 23 mladeničev. Začetek bo točno ob 6. uri zvečer, konec pa okrog 8. ure. Proste zabave ne bo nič, takoj po sklepu igre je izhod. V ložje umevanje igre bo pred igro predavanje o Garcia Morenovem življenju, delu in žalostni smrti. Predaval bo član odseka Valentin Zabret. — Mladeniči telovadci prav pridno telovadijo. Te dni so dobili drog in ročke in s tem je prišlo novo življenje v telovadnico. — Družba sv. Mohorja je v naši fari letos v številu udov poskočila od 305 na 342. Lepo število, ki dela čast Št. Vidu. Poleg tega 124 »Domoljubov« in 50 »Bogoljubov«. Ljudstvo je vedoželjno, treba bo misliti na javno ljudsko knjižnico. — Kar dva gasilna doma bodo zidali, enega v Dravljah, drugega v Vižmarjih. — Lastno kmetijsko društvo za nabavo poljedelskih strojev so ustanovili posestniki v Mednem.

Bohinjske novice.

g Sv. misijon smo obhajali na Bistrici od 24. februarja do 3. marca. Župljani, skoraj brez izjeme, so prav pridno prihajali k govorom in sv. zakramentom. Posebno pohvalno moram omeniti naše može. Cel teden je bil praznik. Bili so dnovi duhovnega veselja. Vsak poštenjak se z radostjo spominja tega časa milosti. Da liberalnemu in nadutemu dopisunu »Slovenskega Naroda« niso bile pridige všeč, je umljivo. Ravno zato, ker »Slov. Narod« zabavlja, je znamenje, da je bil sv. misijon koristen. Gospodje misijonarji so pač tudi kosmato vest lažnjivega dopisuna precej živo v govorih okrtali, zato se jezi in zabavlja. Pa saj družega ne zna; če psu stopiš na rep — zacvili. — Veličasten je bil sklep. Toliko ljudstva še ni bilo zbranega, kakor zadnje nedelje. Prihletli so verniki skoraj iz vseh vasi po Baški dolini. Posebno pridno so se sv. misijona udeleževali sosedje iz Podbrda. Slovesno procesijo z Najsvetjšim je vodil č. g. dekan Novak ob obilni asistenci gospodov duhovnikov, ki so prihleteli k sklepu. Vsem iskrena hvala, posebno pa gg. misijonarjem.

g Smrt mladeniča in gospodnje. Dne 4. t. m. pokopali smo pridnega mladeniča Janeza Rozman, po domače Šimnovčevega. Bil je ud Marijine družbe. — Dokler je živela blaga njegova mati, krepila mu je rahlo zdravje z raznim lekom planinskih cvetic. Odkar je izgubil mater, ni bil več vesel, vedno je hiral, dokler ni — šele 20 let star — izdihnil svoje duše. Ker je bil tudi ud požarne brambe, ga je poleg obeh Marijinih družb tudi ta častno spremljala k večnemu počitku. — Dobremu

Šimnovčevemu očetu, kojemu je neizprosna smrt vzela zadnja leta dobro ženo in oba sinova, naj bo tolažba, da se vidimo nad zvezdami. — Komaj smo položili omenjenega mladeniča kot prvo dozorelo cvetko sv. misijona k večnemu počitku, že je zopet zapel mrtvaški zvon ter naznanil, da je na Nomenju izdihnila vzgledna mati in izborna gospodinja Frančiška Stare, zapustivši tri nedoletne otroke. Svetila ji večna luč!

g Konjerejci obeh županij bohinjskih so dne 7. t. m. pripeljali k ogledni komisiji skoraj vse žrebetne kobile. Komisija se je o pripeljanih lepih živalih kaj pohvalno izrekla.

g Tolminci dan za dnevom prihajajo s koši po mlade prašičke. Težava je le zaradi transporta. Vse živali mora ogledati živinozdravnik in jim napraviti potni list. G. okraj. zdravnik rad ustreže. Vendar je pot vselej združena z zamudo časa kupčevalcem, ker morajo — čakati njegovega prihoda.

Iz raznih krajev Gorenjske.

Breznica. Dne 6. marca t. l. je umrl v Smokuču pri Breznici gospod Janez Bulovec, trgovec in posestnik. Pokojnik je bil zelo skrben gospodar, ob enem pa tudi dober, katoliški mož. Nikoli se ni bal očitno pokazati svojega vernega, katoliškega prepričanja. V takem duhu je tudi vzgojil svoje otroke, katerih sedem žaluje za svojim dobrim, pa prerano umrlim očetom. — Znane in spoštovane so Bulovčeve družine v radovljiškem okraju; prav posebno pa je bil priljubljen in spoštovan še zlasti pokojni Janez Bulovec iz Smokuča. To je pokazal tudi pogreb. Iz vseh vasi domače župnije, pa tudi iz sosednjih župnij je prišlo premnogo ljudstva skazati pokojniku zadnjo čast. Spremilo ga je gasilno društvo breznjsko in domači pevci so mu pred hišo, v cerkvi in na pokopališču zapeli v slovo. Pogreb je vodil bližnji sorodnik umrlega, preč. g. uršulinski spiritual Mihael Bulovec, kateremu je bil pokojnik tudi birmanski boter. Blagi in skrbni oče, Bog ti daj večno plačilo!

— **Iz Gorij pri Bledu.** Našega kapelana ima »Slovenski Narod« silno rad. Letos ga je že večkrat počastil in mu posvetil daljše dopise. Prav posebno veselje pa je imel, ko je bil kaplan obsojen pri radovljiškem sodišču meseca januarja na denarno kazen 30 K, kar je seveda zamolčal pošten dopisnik in govoril in sanjaril le o zaporu. To je bilo govorjenja po fari, celo blejski liberalci so veselja poskakovali, češ, »pa smo ga dali farja«. Prav posebno jih je potrdilo, ko je kaplan slučajno tiste dni po obsodbi vsled par napornih obhajil se prehladil in ni tri dni maševal. Takoj se je glasilo, da je zaprt. No zaprt ni bil in tudi ne bo, tega veselja jim že ne bo skazal. Vložil je po svojem zagovorniku g. dr. Schweitzerju priziv na deželno sodišče, ki ga je oprostilo kazni in krivde. Toliko onim na znanje, ki nočejo verjeti. Čudno bi tudi bilo, da bi zaradi par pobalinov pa moral po nedolžnem trpeti. Vsa čast pa našim gg. žandarjem, katerih poročilo je neki bilo tako, kakor da je kaplan največji pretepač, pravi krivci in povzročitelji vsega škandala pa nedolžni kot novorojeni otroci. Ona dva naj lepo zadovoljna bosta in hvaležna kaplanu, ker ju ne toži. Zdaj lahko vidijo Gorjanci, koliko je verjeti »Narodovemu« dopisniku. Naš župan, g. Jakob Žumer se je v zadnji občinski seji odpovedal županski časti. Za vsakega Gorjanca, ki pozna in ceni delo vnetega moža, je to gotovo nevesela novica, kajti moža, ki bi bil toliko telesnih in dušnih, lahko rečem vse svoje moči daroval le za blagor svoje občine, ga ne bo več na županskem stolcu. Sedaj še le, ko ga ne bo več, bomo čutili, kaj smo z

našim »očetom Leskovcem« izgubili. Županovale je ravno 27 let, leta polna dobrih in zaslužnih del. Naj bo g. župan prepričan, da ga bomo Gorjanci težko pogrešali in da se ne bomo kmalu sprijaznili z mislijo drugega, novega župana. Njegov spomin v srcih naših ostane neizbrisen. — Za cerkev in revno občino v Sočrgi v tužni Istri se je nabralo v našo cerkveno pušico 100 K. Tudi usmiljeni brat iz Kandije, ki je te dni pobiral, je bil kaj zadovoljen in rekel, da v našo občino najraje pride, ker ljudje radi in brez godrnjanja dajo. To je le častno znamenje, kako so naši Gorjanci dobrega in usmiljenega srca. Sicer se zadnji čas hoče tudi med nas uriniti oni neverni duh, ki ga imenuje svet pravo omiko; toda upamo, da se naši dobri ljudje, ki svoje verske dolžnosti še vedno vestno spolnjujejo, ne bodo dali premotiti raznim nepoklicanim izzivačem!

g V jeseni so nam izmerili cesto od radovljiškega mosta skozi Bodešče in Ribno. Bog daj, da bi se tudi delo kmalu pričelo, ker je nujna potrebna, posebno ob deževnem času. — Bodeška podružnica Sv. Lenarta bo dobila novo bandero za pirhe.

g Izpod Grintovca. V »Gorenjcu« neki Jož. Jenko ml. strašno joka. Njegov jok mora vzbuditi sočutje. Poizvedeli smo, kdo je Jož. Jenko ml. in po vzroku tako velike žalosti. Posrečilo se nam je dognati, da je to »Babčev fantek«, ki take solze pretaka po »Gorenjcu«. Čudno tudi ni, ker ga je zadel velika nesreča in njega, ki je še le stopil na pot javnosti. Ako se kakemu možu pripeti kaka nesreča, možko jo prenaša, fantek pa — joka. Prva nesreča je, ker so tožili g. kaplana, a so bili »pratkarji« obsojeni na stroške. »Fantka« boli, ker so skuhali tožbo v štacuni pri Matevžu Kern in je pričal in prisegel Ivan Kern, sin Matevža Kern, proti gopodu kaplanu, a vse nič ni pomagalo. Na pogorišču jokajo otroci in ženske, moške mislijo na napravu novega doma. — Druga nesreča je, ker se je polomil »kolovrat« za mleko posnemati na Spodnjem Berniku. Imeti 1600 K dolga na samih strojih in se še polomijo, to ni majhna reč. Jok jih popravi. Hudomušneži celo trdijo, da niso polomljeni, ampak le mleka ni, ker ne posnema; mi pa nismo tako hudobni, da bi to trdili, ker za »fantkom« in Lapajnetom stoji cela fara cerkljanska. — Občinski računi niso v redu, so vpili liberalni »pratkarji« in se pritožili na dež. odbor. Deželni odbor je pa potrdil račune in »pratkarjem« dal nekaj hudega pod nos. Nesreča! Komu se ne smilijo »pratkarji«? Trdosrčneži omehčajte se in imejte usmiljenje z nesrečnimi »pratkarji«, ker morajo žaljive besede preklicavati, obžalovati, prositi odpuščanja in povrh še plačevati dragocene, težko prislužene kronce za predolgi jezik. Imejte usmiljenje z njimi g. kaplani, kadar vas toži, da se ne boste branili, prosite Boga, da bi se »kolovrati« na Spodnjem Berniku popravili in ne več polomili, ker drugače »pratkarji« uidejo na Kitajsko umret, kjer ni duhovnov, katere tako sovražijo! Usmiljenje!

Dolenjske novice.

Iz litijskega okraja.

d V občini Dedni dol pri Višnji gori se je vršila dne 14. februarja volitev novega občinskega odbora popolnoma soglasno. Izvoljeni so sami pristaši S. L. S. Dne 3. marca se je pa vršila volitev občinskega starešinstva. Za župana je bil enoglasno že sedmo dobo izvoljen vrlj g. Mihael Omahen, posestnik in trgovec, za svetovalec pa: Anton Skubic, po-

sestnik v Dednem dolu, Franc Križman, posestnik istotam, in Andrej Kurent, posestnik v Starem trgu. — Občina Dedni dol ima 58 volivcev za državni zbor, o katerih z gotovostjo trdimo, da bodo dne 14. maja oddali svoje glasove g. Fr. Povšetu. Izjeme bodeta morda le dve, ali pa še ne. — G. županu, kateri še vedno ni zdrav, želimo, da se mu noga skoraj popolnoma pozdravi. — Škodljivi zajec je tudi pisatelju teh vrst popolnoma vničil vse mlade jablane. Smrt zajcu!

d Iz Hotiča nam piše posestnik: Gostilničar Vurcbah iz Litje si je nakopal v naši občini mnogo sovraštva radi občinskega lova. Zapomni naj si ta prevzetni mož, da so psi in mačke domače živali in nam koristi. o. N. kakor ne dovolimo, da bi se nam streljale.

d Sv. Križ pri Litiji. Dne 15. m. m. je v Novi gori Marija Kogoj šla jutraj v podstrešje kure pitat. Na lestvi ji je spodletelo in je padla na tla, ter si glavo razbila. Se istega dne zvečer je umrla. Pokojnica zapuša dvoje nedoraših otrok. N. v m. p.! — Okrajno cesto bodo delali pod Tlako po dolini okolu na Catež. Prav tako, saj ne bo tistega klanca. Živina bo manj trpela in ljudje pri delu nekaj zaslužili. — Pa še nekaj! Marskije imajo lepše šmarnice, kakor pri nas, pa bi jih tudi pri nas imeli radi lepe; bo treba enega »fehtarja« dobiti, da bo šel v vsako hišo v fari malo podrezat za nekaj novčičev Brezmadežni na čast. Gotovo ni nobenega takega, da bi nič ne dal. Ni se treba bati, da bi kdo ubožal zato, ampak ravno narobe. Najmorednejša ne pozabi tistega, ki kaj daruje z dobrim namenom. Pa brez zamere!

Mladenič.

d Zagorje ob Savi. V Toplicah je mati pustila otroke doma same. Eden vzame žveplenke in prižge drugemu obleko, da se je opekeli in umrl. Tako je, če so stariši neprevidni! — Ob nedeljah podučuje v topliški šoli g. dr. Zarnik stariše o hitri pomoči v raznih boleznih. To je prav koristno in potrebno; a vdeležba je prepričala.

d Šmartno pri Litiji. Nevarno se je opekla žena gostilničarja, mesarja in podžupana šmartinskega, gospa Marija Robavs dne 28. februarja zvečer. Šla je ob polu enajstih z lučjo v svojo sobo, padla po postelji; sveča zažge posteljo in obleko in v trenutku je bila vsa v plamenu. Vpila je na pomoč in prišel je Širceljnov Lojze, da jo je rešil ognjene nevarnosti in smrti. Ožgana je na prsih in rebrih. Pripeljali so jo v ljubljansko bolnišnico.

d Iz Brega se nam poroča: V Ljubljani so prijeli našo rojakinjo 20-letno služkinjo Marijo Črne, katero je ljubljansko deželno sodišče preganjalo v policijskih listih radi hudodelstva tatvine. Tudi na Bregu doma je okradla svoja dva brata.

d Iz Jablanice se nam poroča: Nekaj Šeks, delavec v Zagorju, piše tukajšnjim možem in jih vabi v Zagorje na Čobalov shod, da bi pomagali »ta črne« preganjati. Le počasi, Šeks! Naj pusti duhovne pri miru, ker njegovemu rajnemu očetu so duhovni pomagali, ne pa Čobal. S Čobalom nas kar pri miru pustite!

d Antimon. Med Izlakami in Zagorjem koplje 36 delavcev antimon. Ondi ga je velika množina ter hoče odnotne zaklade dvigniti neka berolinska tvrdka, ki ima denarja več milijonov. Domačini bodo pa revni delavci!

d Zaupnega shoda v Ljubljani se je iz Šmartnega udeležil tudi naš vrlj župan g. L. Hostnik. Liberalci so ga hoteli spraviti v svoje zanjke, a razumni mož jih je spoznal in se popri, el trdno S. L. S., ki gori in dela za ljudstvo, katero tudi gospod župan ljubi in mu boče vedno in povsod koristiti.

Iz mokronoškega okraja.

d Nesreča. V torek, 26. februarja je sekal v gozdovih mokronoške graščine v bližini Trebelnega Janez Gačnik bukve. Po nesreči se odlomi pri nekem drevesu vrh in pade Gačniku na glavo in zdrsne ob životu. Glava je bila prebita in roki in nogi sta popolnoma otrpnila. V petek 1. marca je Janez Gačnik po hudih bolečinah umrl. Po mladem, komaj 37 let starem možu splošno žalujejo. Bil je priden, razumen in pošten delavec. Razumel se je na vse. Znal je mizariti, tesariti, zidati. Ker v naših krajih pomanjkuje takih delavcev, ga bodo zelo pogrešali.

d Zajec je naredil letošnjo zimo po sadnih vrtovih in vinogradih strašno škodo. Ako človek ogleduje skoraj na meter visoko krog in krog oglodana drevesa, se mora zjokati. Trud mnogih let je uničen in upanje, da si bo kmetovalec z dobrimi sadnimi letinami opomogel, je šlo po vodi. Velik dobrotnik kmetovalčev bi bil oni, ki bi mu pridobil pravico zajca zatirati in preganjati tako, kakor miši in podgane.

d Kmet se svojih sovražnikov ne sme braniti. Nekaj posestnik v Mirni vasi je vstrelil 26. avgusta 1906 veverico 10 korakov od svoje hiše, ker mu je orehe odnašala z drevesa. Pok puške se je slišal. Zvedel je o tem zakupnik lova, neki graščinski lovec, in naznanil zadevo orožnikom. Posestnik je prišel ob puško in bil zaprt radi te malenkosti 24 ur, dasi poprej še nobenkrat ni bil kaznovan. Pritožba ni nič izdala. Res ni imel orožnega lista, a prosil je zanj, toda gosposka ga mu ni dala.

d Dovoljenje za točenje žganja in vina pa gosposka silno rada daje. Naj je prostor ob cesti ali v grmovju, naj je gostilna potrebna ali ne, naj občinski zastop priporoča ali pa ne, da je le žandarmerija zadovoljna; pa dobi vsak prosilec dovoljenje za točenje opojnih pijač. Mokronoški žandarji se nagovarjajo dostikrat tega in onega naj prosí dovoljenja, češ, mi te bodemo že podpirali. Srečni časi, če bode v vsaki tretji hiši se točilo ali vino ali žganje. Ako ljudje v svoji lahkomišelnosti napravijo svoje premoženje, svoje zdravje in celo svojo pamet, kaj zato?

d Huda je letošnja zima. Uže 27 let ljudje take ne pomni. Zita so še vedno pod snegom. Najbrže bode vse zgnijlo. Ljudje bolehalo, pa tudi zelo umirajo. Največkrat je vzrok prehlajenje.

Iz Št. Ruperta.

d Umrla je v Št. Rupertu Marija Vrtovec, mati gđc. poštarice. Velika občina je sedaj brez izprašane babice.

d Ponesrečil se je Anton Pižmoht iz Trstenika pri Št. Rupertu. Padel je s hodnika pri skednju in si zlomil desno roko; težka klada je pri tem padla na prsi. Je že boljši.

d Darovali so Izobraževalnemu društvu, oziroma za »Dom« gg.: Davorin Vukšnič iz Metlike nekaj knjig in 2 K; Fr. Novak pa po č. g. Viktor Koechlerju iz Ljubljane precej knjig, Fr. Steržaj iz Srednje vasi 5 K. Najprisrčnejša zahvala! Podpora so obljubili tudi drugi že. Vsem prijateljem in znancem se priporoča v imenu odbora Fran Strajhar, podpredsednik.

d Predavanje bode v društvu na sv. Jožefa dan popoldan. Predavanje o Rimu.

d Mladeniči se že vadijo v petju in igratih. Nekoliko več vstranosti in moštva bode treba. Sicer pa — iz malega raste veliko. Le korajžjo!

d Lepe denarce bodo doktorji »pravde« zaslužili pri tožbi J. Jakija zoper Fr. Kristana.

Kako se že pravi: »Kostruna strižejo takrat, ko ga imajo v pesteh!«

d Umrla je v Št. Rupertu 1. marca občje spoštovana žena in mati Ana Grčar. Bila je okrog 30 let občinska babica v Št. Rupertu. Njeno neumorno delo je spravilo v pre zgodnjo smrt. N. v m. p.!

Iz ribniškega okraja.

d Na praznik sv. Jožefa bo na Poljanah dvojno duhovno opravilo; jutranje ob 6. uri, dopoldanje ob 10. uri. Drugo je blagovoli preč. g. dr. Ferdinand Čekal, stolni kanonik v Ljubljani prevzeti. — Popoldne, takoj po prazniškem opravilu, se pričnu duhovne vaje.

d Zopet pasja zaprtija. Na Ortneku je stekel pes popadel starega poštnega sela »Johana«. Reveža so poslali na Dunaj. Radi tega pasjega potepina mora zdaj tudi druga nedolžna para na verigo ali pa z gobcem v torbo. Oblastvo strogo postopa proti brezbriznim pasjim gospodarjem. Ob pet kron je takoj, kdor se ne drži predpsov.

d Vdano spoznanje. Najhujših neodvisnežev eden se je z ozirom na prihodnjo državnozbornsko volitev izrazil: Naj mi storimo, kar hočemo, izvoljen bo le tisti, ki ga bo škofijstvo določilo. No, ako postavimo za škofijstvo Slovensko Ljudsko Stranko, se tudi mi popolno strinjamo z njegovo vdano izjavo.

Iz raznih krajev Dolenjske.

d Iz Šmarja pod Ljubljano. Naš postajnačelnik gospod Alojzij Huter je imenovan za Kranjsko goro. Ker naša železniška postaja že dolgo časa ni imela takega marljivega in postrežljivega uradnika, kakor je bil ta, je nam vsem žal za njim. Pridobil si je spoštovanje nas vseh. Želimo mu obilo sreče na novem mestu! — »Ali veruješ na pekel in nebesa?« Tako je na našem kolodvoru pretečeni ponedeljek spraševal strojevodja Noč železniške delavce. Ako mu je kakšen delavec rekel, da veruje, ni z njim govoril nobene besede več. Mi ne vemo, ali je ta mož tako neumen, ali tako surov. — Divja mačka je prišla pretečno sredo dopoldne k nam v goste. Lakota jo je tako pritisnila, da je prišla iskat kokoš na Krištofovo dvorišče prav sredi vasi pri belem dnevu. Domači fant zasliši kregalenje kokoši in ko zagleda, da ima divja mačka kokoš že v zobeh, hitro priskoči in jo pobije. Pač je mačka pihala, toda kokoši ni hotela izpustiti in se je dala rajše ubiti, nego bi se odrekla kokošji pečenki. — 92 hiš običe letos »Domoljub« vsak teden v naši fari. Pride jih na šmarsko pošto 63, na škofeljsko 12 in na grosupeljsko 17 izvodov. Je lepo število in precej dobrega berila; pa kaj mislite, da ne bi pri nas tudi sto hiš spravili skupaj, koder bi se vsak teden oglasil »Domoljub«? Šmarska fara šteje 3997 duš in torej pride na 43 glav en »Domoljub«. — Raznesla se je govorica, da so grosupeljske občinske volitve razveljavljene. Veliko si zoper občinske volitve prizadeva Rus iz Grosuplja, ki si noč in dan beli glavo, kako bi pri nas oživil umirajoči liberalizem. Celu na Dunaj je napravil rekurz zoper volitve, ker je povsod drugod že propadel. Kaj bo, ako na Dunaju ukažejo nove volitve na Grosuplem? Liberalci bodo dali zopet veliko denarja za pijačo, da bi kakšnega kmeta oblekli za liberalca, nazadnje bodo pa pri volitvah tepeni, kakor so bili zadnjič. Zna se prigoditi, da bodo propadli še bolj, kajti marsikateri kmet se je po zadnjih volitvah kesal, da je šel za liberalce po kóstanj v žerjavico. Kmetje, ki so zadnjikrat dali besedo Rusovemu sodu, so rekli po volitvah: »Sedaj pa vidimo, da Rus ne bo prišel nikdar več na konja. Prihodnjik nas ne bo več spravil na led.« — Take poštarice mi ne

maramo! Odkar je pošta na Škofelji v Ogorelčevi hiši, se slišijo razne pritožbe. Tudi sedaj si Ogorelčeva poštarica veliko prizadeva, da bi ljudi odvrnila od »Domoljuba«. Vprašamo torej slavno pošto vodstvo v Trstu, ali obstoji služba škofeljske poštarice v tem, da prigovarja ljudem, naj opuste »Domoljub«?! Vemo sicer, da dela zoper »Domoljub« zato, ker je v taki hiši vzrejena in je torej res, kar pravi pregovor: Kakršna mačka, take so mucke. Vendar pa ta poštarica lahko že ve, da ima »Domoljub« na Škofelji in v okolici več prijateljev, kakor Ogorelčeva hiša. Za danes samo toliko! Ako pa ta opomin ne bo pomagal, bo »Domoljub« povedal še kaj drugega in napel druge strune!

d Iz Šmarjari pri Ljubljani. Ali že veste, kakšni so naši otroci? — I, no, da vam resnico povem, — dobri so. O njihovih lepih lastnostih je poročal lansko leto »Domoljub«, ko je dejal, da so meseca novembra po vinarjih zložili za dve svetji maši, za dušni mir in v znak ljubezni in hvaležnosti do njihovega učitelja, gosp. Črnologarja. In prav je imel »Domoljub«, da je to pisal. Morda se najdejo še k'e drugod otroci, ki bi hoteli ta lepi zglede posnemati. Pa še nekaj drugega vam imam sporočiti iz naše šmarske šole. Tukaj je namreč v II. razredu suplirala šest tednov gospodična A. Cerar. Dasiravno je bila le malo časa v naši sredi, znala si je s svojim zglede, krščanskim življenjem, s mirnim nastopom in s krotkostjo pridobiti ugled in spoštovanje pri učitelstvu in faranih, posebno ljubezen pa pri otrocih, kateri so se le težko ločili od nje. V spomin so ji podarili pet metra visok kip angelja varuha. Pač lep simbol, da bodi učiteljica vidni angel varuh otroške nedolžnosti. Med vsemi otroci se je pa najbolj odlikovala županova Minka, katera je svoje sovrstnice v nemala in se v lepih besedah zahvalila in poslovala od svoje blage učiteljice. Druzega ne moremo privedati, kot srčno željo, da bi še nadalje ostali naši otroci tako blagega srca in plemenitih čutil, potem pa lahko rečemo: srečni stariši, ki imajo take otroke, in srečna šola, ki vzgaja dobre otroke.

d Zelo jim prede. V nedeljo, 3. sušca je sodnijski sluga iz Velikih Lašč razglašal v Dobrépoljah pred cerkvijo, da obstuje liberalna posojilnica v Laščah (Grebenceva) i hranilne vloge po 4 $\frac{1}{2}$ %. Sedaj, ko so Laščani sami vse pobrali iz nje, kar so imeli notri, naj pa Dobrépoljci znašajo. Ne vemo, če jo bodo hoteli založiti. Bo pa že treba Benediku v Ameriko pisat, da bo kaj poslal.

d Iz Tržišča pri Mokronogu. Sveti Matija led razbija, so včasih povdarjali stari možje. In večkrat je to tudi bilo res; samo letos hoče huda ta naša zima te stare preroke postaviti na laž. Od sv. Nikolaja že leži sneg, bati se je, da vsa ozimna setev spodgnije. Bog nas varuj tega! — C. kr. deželna vlada v Ljubljani je vstregla liberalni zahtevi in občinske volitve z dne 27. decembra l. l. razveljavila ter nove volitve odredila. Pritožbe zoper vkrep deželne vlade, je vložiti tekom štirih tednov na notranje ministrstvo na Dunaj. — Skoro gotovo bodo zopet občinske volitve. Naš liberalni štab je napel vse moči, da je volitve ovrgel. In zakaj? Odgovor je lahek: naši naprednjaki s tem odborom niso mogli biti zadovoljni, prvič je bilo v odboru precej pristašev S. L. S., drugič je bilo še več takih mož, ki so sicer po imenu liberalci, pa krščanskim načelom ne preveč sovražni, in tretjič je bilo nekaj strastnih liberalcev vrženih iz odbora. Zato se je naš napredni štab moral upreti z vso silo, če je hotel kaj doseči. Kakor vidite, je nekaj dosegel. — Vse sile bo treba napeti možem krščanske misli, da tudi pri bodočih volitvah vržejo tiste strastne liberalne prvake od odborniških stolčkov. Po-

vsod se ljudje prebujajo in mečejo liberalce iz vseh zastopov tja, kamor spadajo, namreč: V staro šaro! — »Domoljub« bo pri bodočih volitvah storil svojo dolžnost. Prinašal bo dopise, v katerih se bode razpravljalo, kaj so naprednjaki v tržiški občini storili in kaj zamudili, in še več drugih stvari. Torej na svidenje!

d Liberalno delo. Kaj so liberalci v naši občini tekom zadnjih let dobrega in koristnega storili? Našteli bomo le nekaj dokazov njih naprednjaštva, ker če bi hoteli vse tukaj zapisati, bi postal dopis preobširen in g. urednik bi ga nevoljen obračal v roki in mogoče tudi vrغل v koš. Torej evo jih nekaj najpomembnejših: 1. Sezidali, ne razširili so šolo na tri razrede, to je eden najboljših del liberalcev, kar so jih storili v Tržišču. 2. Občinske finance so spravili še desetkrat na slabšo pot, kakor liberalni ljubljanski voditelji deželne. 3. Predelali so pred leti nekaj vaških napisov in so v ozadju kot velika potreba postavili tudi nemščino, ker pri nas je seveda polovica Nemcev. 4. Da se bojujejo proti nesrečnemu alkoholu, naložili so na žganje ogromno naklado 5 odstotkov. 5. Naša občinska pota so spravili v tak stan, da če greš skozi nje, v največji suši vblatu ostaneš. 6. Nočni mir čuvajo občanom s tem, da dopuščajo razgrajati in točiti cele noči. Tako smo tukaj našeli nekaj primer, kako zna o vladati in voziti občinski voz, naši liberalci. Pa ne smete misliti liberalci, da smo to storili zato, da vas raznašamo po svetu! O ne! Temveč zato, da prvič dokažemo volivcem občine Tržišče ki se za »Domoljuba« močno zanimajo kako delujejo za občinske koristi. Drugič da jih odvrnemo, da bi bili vsaj v prihodnje bolj pametni, da bi liberalcev ne volili in tretjič da bi s tem, opozorili dobre čitatelje »Domoljuba« po širni domovini, da se vedo varovati liberalnih priliznjencev, da bi tako daleč ne zašli kakor smo mi.

Notranjske novice.

Iz Št. Petra.

n Iz Št. Petra na Notranjskem. Kmetje postojnskega okraja, na cvetno nedeljo, dne 24. t. m., vsi v Št. Peter k ustanovitvi tako potrebne »Kmečke zveze«! Prvi občni zbor »Kmečke zveze« vršil se bo ta dan ob 4. uri popoldne pri ugodnem vremenu na prostem, pri neugodnem v posojilniški hiši. Liberalci delajo novo stranko, pa strank imamo dovolj, razdvojeni smo dovolj. Zveze je treba, da se združimo, da smo vsi edini in potem nas bode moral marsikdo poslušati. Zanimanje za ta shod je veliko, udeležba pa bo pokazala, komu zaupajo volivci postojnskega okraja. Liberalci pa bodo spoznali, da je 24 več kakor 17! —

n Po občinskih volitvah so liberalci zelo poparjeni. Kako bi tudi ne bili, ko so celo svojega župana — katerega so mislili izvoliti — zgubili. Da se malo potolažijo, jim povemo to-le: 1. Zaupne shode bodemo še nadalje napravljali sami in ne bodemo zato pri nobenem liberalcu iskali dovoljenja, še manj, da bi koga povabili. 2. Možje, ki so volili na našo stran, volili so iz prepričanja in prosimo liberalce, da nam povedo imena onih, katerim se je od strani posojilnice ali od koga družega kaj grozilo. Nasproti pa kličemo v spomin liberalcem njihov pritisk n. pr. na mesarje; še celo duhovnika niso pustili pri miru, kako šele priproste volivce. Pa ni šlo! 3. Prav radi pripustimo liberalcem njihove

glasove, privoščimo jim lih še nekaj, posebno taci, ki vsakih deset let svoje mišljenje spremene. Saj poznate enega, ki je bil svoj čas za »Schulverein«, potem je bil liberalce, zadnji čas klerikalce in sedaj je zopet zapregel v liberalni voz. Ze bolj kaže tako! 4. Liberalci pravijo, da se volitve v tretji razred še udeležili niso. Ubogi Krastovci! Poglejte, prišli ste z najboljšo voljo na besedo »kmečkih prijateljev«, in tako radi bi oddali svoj glas, pa bilo je naših nad 300, ni kazalo dobro — in sedaj glejte, pravijo liberalci, da vas še blizu ni bilo. O ta nehvaležnost! Dalje je tudi znamenito, da smo po poštemem potu dobili nebroj listkov za tretji razred od liberalcev, ki se volitve v tretji razred še udeležili niso?! Ubogi kandidati! — »Notraj—nč«, za katerega plačujejo menda vsi (?) naročniki po 4 K na leto, je pa res usmiljenja vreden. Še toliko nima moči, da bi v eni številki popisal vsaj en tako imeniten shod, kakoršen je bil v Bistrici. Koliko časa bo neki prinašal shod-tek v Bitinjah? Šentpeterskega bo pa menda prinašal najmanj dve leti, če bo le prinesel to, kar bodo doživeli njegovi pristaši — 14. maja. — Umrja je v Klenku Uršula Česnik svojemu občespoštovanemu možu Tomažu, s katerim je prenašala v lepi vzajemnosti zakonski jarem skozi celih 54 let. Bog ji daj srečni mir! Bila je dobra žena.

Vipavske novice.

n Vipavske novice. Iz Ustja. Ne, takega župana pa še ni imela uška občina, kot ga ima sedaj. Zmiraj dela in skrbi, da gre vse lepo v redu. Toliko ima opravila, da se je že začel jeziti, češ, da ne mara biti za nobeno ceno več župan, ako ne dobi tajnika v pomoč. Pravi, da ga boli že glava od samega odgovarjanja. Zlasti pa mu delajo sive lase naši vodnjaki, katerih pa še nimamo. Pregovor pravi: Kdor veliko dela, vsaj nekaj naredi. Naš župan pa ne naredi nič, koliko torej dela, si lahko mislimo. V 7. številki letošnjega »Domoljuba« smo brali celih dvanajst notranjskih občin, katere dobe podpore za vodnjake in vodovode. Imena Ustje nismo brali med njimi, vkljub temu, da naš župan toliko dela... Ustje ne dobi nič, čeprav bi bili pri nas vsaj trije vodnjaki krvavo potrebni. Imamo sicer en vodnjak, ki je bil narejen pred nedavnim časom in za katerega se je dobila podpora; glede tega vodnjaka je bilo v občinski seji sklenjeno, dokler ne bo narejen drugi vodnjak, da smejo vsi opravičenci zajemati vodo iz tega vodnjaka. Nekaj časa jo res puste zajemati, kmalu pa zopet prepovedo in zaklenejo, in ti, če rabiš vodo, glej, kje jo boš dobil, nam to ni nič mar. In če se razburjeni može pritožijo na c. kr. okrajno glavarstvo, ne dobe od nikoder nobenega odgovora. Tako je torej pri nas. Tisti, ki so na krmilu, sede pri polni skledi, vsak drug pa naj trpi in molči. In vendar, če bi bile danes občinske volitve na Ustju, bi najbrč ljudje zopet tako volili, kot so zadnjič. Kdor si lahko pomaga, pa si noče, tak naj se nikar ne pritožuje, da se mu slabo godi, ampak samega sebe naj prime za svoj neumni nos. Ušani! Kakor ste si postlali, tako ležite, in če slabo ležite, krivi ste sami. Liberalcec je in ostane liberalcec, in ima srce zase in ne za ljudstvo! Ko to spoznate, Ušani, in ko boste tudi začeli delati po tem spoznanju, potem bodo nastale tudi na Ustju boljše razmere, pred pa ne. — Sliši se tudi, da se pri nas plača za dovoljenje enega godca pri županu le eno krono, drugod se baje plačuje po pet kron. Poslanci naj torej delajo za Ustje posebej postave. Za časa proračuna, računa in volivnega imenika si je izmislil naš modri Salomon tako uradno uro, kakršne ni

nikjer drugod — od 12. do 1. ure popoldne. Mislimo, da za nove volitve bo pa od 12. do 1. ure ponoči, imenik bo pa na razpolago mesto 14 dni 14 ur. Prav nič se ne bomo čudili, če bo v resnici tako. Zato pa, Ušani, vzdramite se, pa metlo v roke, kakor to delajo drugod, in tudi pri vas se bodo zjasnila vremena. Kako pravi pregovor? Vsak je svoje sreče kovač. — Liberalna jeza. Dne 3. tega mes. so se šentviški liberalci pri občinski seji grozno jezili, da so se izvoljenim častnim občanom poslale diplome. Ko se je bilo o tem sklepalo, so vsi temu pritrdili, zdaj pa naenkrat huda jeza, da se je splošno sprejeti sklep izvršil. Zares grozno! Oh kaj, oh kaj je to? — Liberalizem brca z zadnjo nogo. — Dostavljamo samo še k zadnjemu dopisu to, da je med častnimi člani tudi Fran Povše, deželni in državni poslanec. — Na Colu so imeli pretekli teden duhovne vaje. Vodil jih je pater Celestin, kapucin iz Križa, pomagali so tudi duhovniki-sosedje. Udeležba je bila prav velika. Obhajanih je bilo nad šest sto. V hribih se dela dan, lep dan, krasen dan katoliške zavesti. Naj se razširi ta dan po celi vipavski dolini in svetla bo vipavska dolina in bežali bodo iz nje liberalni netopirji in vsi se bomo oddahnili in zaklicali: Srečno pot!

Iz Starega trga pri Ložu.

n Iz Starega trga pri Ložu. Naklada na žganje in pivo prinaša kaj lepe dohodke za starotrško občino. Skupni znesek naklade na žganje in pivo je znašal v minulem letu 3583 kron 35 vinarjev. Pač lepa svota! Tudi v mestni občini Lož se je baje vpeljana naklada prav dobro obnesla. — Cestnega odbora volitev se je vršila pred nedavnim časom v Ložu. Volile so tri občine: bloška, loška in starotrška. Izvoljena sta dva liberalca ter štirje pristaši naše stranke. Ko še deželni odbor imenuje dva zastopnika, se bo kmalu videlo, kdo bo zanaprej načeloval cestnemu odboru. Vsekako upamo, da bo tudi tu liberalcem odklenkalo. — Prav praktično predavanje smo imeli v izobraževalnem društvu dne 17. februarja. Predaval je gospod Poje o občini in njeni upravi. Udeležba pa ni bila ravno najboljša. Možje in mladeniči: več zanimanja, manj zaspanosti! — Igovska šola se je končno vendar enkrat oddala na dražbi. Izdelovanje je prevzel domačin gospod Janez Škrbec iz Podcerkve za 50 tisoč kron. Zdaj se menda vsa stvar ne bo več zavlačevala. — Prvi romarski shod v letošnjem letu na Križni gori bo na tiho nedeljo dne 17. marca.

Od Pivke.

n S Pivke. V Ameriki v Coloradi se je ponesrečil Janez Smerdel iz Klenka, Lekanov. Njegova smrt je vse presenetila. Bil je mladenič vsem priljubljen, vzgleden, miren. Šel je v Ameriko, da pomaga svojim starišem ter sebi; ravno pred veliko nočjo je nameraval iti domov, a želje se mu niso izpolnile. Svetila mu večna luč! — Za novi oltar sv. Trojice v Trnju je nabral Janez Šabec od več domačih in tujih oseb v Ameriki 335 K. Bog povrni! — Ljudje bolehalo za hrupo in prehlajenje. — V Kočah so podražili vsem udom mleko za četrt krajcarja; sedaj ga plačujejo po šest in tri četrt krajcarja. — V dolini je sneg skopnel, po gozdih ga pa imamo še 1 1/2 metra. Bog daj kmalu južno vreme, da bodo mogli ljudje v gozd. — Pes je stekel v Trnovem in popadel šest otrok. Ravno tako je stekel pes v Klenku pri Janezu Pirgoču po domače Brnc in popadel gospodarja. Moral je na Dunaj po zdravje.

Ildrijske novice.

n Posojilnica in hranilnica v Črnem vrhu nad Idrijo keže lep napredek. Računski zaključek za leto 1906 izkazuje 331.053 K denarnega prometa. Posojila znašajo 189.783 K, rezervni zaklad pa 7022 K. Nepremični inventar je vreden 26.304 K. Hranilnih vlog je bilo koncem leta 511 v vrednosti 222.367 K. Čili zadrugi želimo nadaljnjih lepih uspehov! — Umrl je v Idriji obče spoštovani mož Luka Vidmar, 84 let star. Bil je veliko let na »kuštatu« za čuvaja in vsikdar zvest pristaš naše stranke. Naj v miru počiva! — Cez klerikalce zabavlja Kristanov Tonček v zadnjem »Napreju«, da se kar kadi. Boljše bi bilo, ko bi bil odgovoril »Naši Moči« št. 12 od 22. februarja t. l. ter svoje pomote popravil, katere so se mu vrinile v računski zaključek za leto 1906 od njega komandiranega konzumnega društva. 40 pomot, to niso nobene konjske fige in Tonček vendar molči! Imeniten računar je pač ta-le bistroumnež! — Na sredposten četrtek je bil v Idriji kandidat gorenještajerskih socialdemokratov Vinko Vidmar. Če primerjamo tega moža z lepim Tončetom Kristanom, dobimo pač velikansko razliko. Vidmar, ki se peha za socialistično stranko z vso močjo za malo plačo, je suh in zleknjen. Kristan, kateri vleče za svoje slabe račune mastno plačo, je pa okrogel kakor sodček, ker v prvi vrsti izvrstno skrbi za svoj želodeček! So pač malarij različno plačani, ni res, Tonček?

i Kri se je udrla 26. februarja nekemu trgovcu iz Monakovega. Prišel je v čipkarskih kupčijskih zadevah v Idrijo. Trgovec je opasno obolel.

i Za zboljšanje položaja sirot v Idriji se jako poteguje c. kr. okrajni sodnik gosp. H. Sturm. Zanemarjeni so res nekateri otroci brez staršev od sile. Treba bi bilo temeljito urediti oskrbovanje takih revežev. Denarne podpore — ne vemo — če bodo imele kaj uspeha, bodisi v gmotnem, bodisi v нравnem oziru? Najprimernejše bi bile podpore v smislu družbe sv. Vincencija, katera pa našemu človekoljubnemu Kristanu v želodcu leži.

i Občni zbor krščanskega gospodarskega društva. Ravno tisto nedeljo ob 4. uri popoldne je imelo krščansko gospodarsko društvo v šolski telovadnici svoj občni zbor. Društvo dobro napreduje ter je imelo l. 1906 denarnega prometa 233.464 kron. Zadržanikov je štel 517 z deleži v znesku 16.125 K. — Za šestodstotno dividendo se je določila svota 6372 K. — Rezervni zaklad znaša 11.017 K in dolga ima društvo celih 2279 K. — V načelstvo in druge odbore so se izvolili vsi dosejani marljivi odborniki, le v nadzorstvo je stopil na novo g. L. Troha, ker je bil odstopil g. I. Petrič.

i Računski zaključek tuk. občn. konsumnega društva, ki je pod Kristanovo komando pa se kaže v drugi luči. Pomot kar mrgoli v dot. računu, nič manj kakor 40 jih je, kakor je Ante Kristanu dokazal delavski list »Naša Moč« v 12. številki od 22. febr. 1907. Premoženja ima torej konzum 11.817 K, dočim ima krščansko gospodarsko društvo z vštetim inventarjem 13.320 K premoženja. Dolga ima naše društvo 2279 K, mokraški konzum pa celih 140.433 K. Tedaj, kdo je na boljem, lepi Tonček, tvoje društvo ali naše? Pa je pravil ta debeli lahkoživec in ljudski osrečevalec na shodu v Črnem vrhu, da nam gre slabo?! Ravno narobe je!

n Iz Žrov. Pri nas pridno delajo in dovažajo kamenje za novo farno cerkev in nekateri še hujskajo ljudstvo, da ni treba tlake delati. To so taki, katerim gre za »gšeft«; mar jim je vra, ali pa cerkev. Ne poslušajte jih, saj ne delate župniku cerkve, ampak Bogu! Imamo tudi čipkarsko šolo. Podučuje

gospodična Pelhein iz Idrije. Tudi »čebelica« je v čipkarski šoli, v katero pridno nosijo majhne in velike učenke, ter jih navdušuje k varčnosti g. učiteljica. — V pijanosti je udaril meseca septembra p. l. 19-letni Janez Šubic (Tinikov) s kolom po glavi, da je oko izgubil starega Andreja Gregorčiča (Bende), oba iz Nove vasi. Obsojen je bil na eno leto zapora. Mladina, varuj se pijanosti!

Iz raznih krajev Notranjske.

n Iz Hotedršice. Našli so dne 25. februarja t. l. kake pičle pol ure ob potu, ki vodi iz Hotedršice proti Zibršam v snegu mizarja Janeza Rozmana iz Hotedršice. Star je bil nekako 35 do 40 let. Vračal se je od dela nekje iz Rovt, pa ga je na potu dohitela smrt. Kakor trdijo, je ležal v snegu kakih osem dni. Večna luč naj mu sveti!

n Iz Hotedršice. Prejeli smo sledeči povelje in ga priobčujemo: 1. Ni res, da bi bil jaz zlobni dopisnik »Notranjca«, v katerem sem nagromadil cel kup laži, res pa je, da z dopisom nisem v nikaki zvezi, kar lahko izpričam. 2. Ni res, da bi jaz trdil, da ponujate »Domoljuba« kakor žid svoje preležano blago, res pa je, da sem tudi jaz naročnik »Domoljuba« (na naslov svoje matere). 3. Ni res, da bi jaz ne mogel trpeti slike Srca Jezusovega na steni svoje hiše, res pa je, da visi ravno taka kavčukova podobas hrvaškim besedilom na moji steni, za katero mi je izdelal pred letom okvir F. Turk in prej je bila taka slika na steni stara pol stoletja. 4. Ni res, da bi jaz trdil, da polanci S. L. S. ne pomagajo kmetu, re pa je, da se ne brigam za nikakšne poslance. 5. Ni res, da bi mi bilo po godu, da bi poslanci napeljali vodo na št. 17 na Ravnik na svoje stroške, res pa je, da tako neumen nisem, ker to bom sam storil na svoje stroške, ako se mi bo potrebno zdelo. 6. Ni res, da bi jaz hotel sedaj vodo kaliti, ker se bližajo državnozbornske volitve, da bi koga premotil. Res pa je, da se v politiko ne vtikam in svojega prepričanja nikomur ne vsiljujem. 7. Ni res, da bi jaz pozabil v dopis postaviti to, da se je pred kratkim odprla šola barbarstva, v kateri poučujeta dve učni moči, zaradi kateri so postali sinovi surovi, podivjani, da matere jokajo nad njimi, res pa je, da se ravnam po geslu: vsakemu svoje in ljudi na miru pustim, se iz nikogar ne nadržujem in nikogar ne zaničujem. Res je tudi, da ko bi sinovi mene posnemali, bi ne bilo treba materam jokati, ne trebalo bi ne sodnije ne policije. 8. Ni res, da bi jaz dekretiral litijskega gospoda nadučitelja v svoji mogočnosti sam, res pa je, da se v te zadeve nikdar vtikal nisem, da nisem mogočen, to ve vsak otrok. Na Ravniku št. 17, dne 3. sušca 1907. — Fran Ks. Hladnik, posestnik. — Ta popravek smo priobčili zlasti zato, ker gospod F. S. Hladnik pod častno besedo izjavlja, da z dopisom v »Notranjcu« ni v nobeni zvezi in da je vsako nedeljo pri sveti maši, kjer se zgledno obnaša.

Štajerske novice.

š Črešnjevce. Dne 15. t. m. je bil tukaj pokopan bivši kopelski župnik v pokoju gospod Martin Gaberc. Pogreba se je udeležilo 12 duhovnikov. Pokop je vodil gospod kanonik slovenjebistriški Hajšek. Pokojnik seje rodil dne 3. novembra 1854 v občini Pretrež. Šolal se je v domači ljudski šoli in tudi v Sl. Bistrici. Latinske šole obiskoval je v Mariboru. V šest letinski šoli je bil potrjen k vojakom. Po maturi je moral iti tri leta med vo-

jake. Nato je vstopil v mariborsko duhovnišnico in bil 1882 posvečen v mašnika. Kape-lanoval je v Dramljah pri sv. Magdalenii v Mariboru na Vranskem, pri Sv. Križu pri Ljubnem in v Vojniku; župnikoval je v Kape-lah pri Brežicah 11 let. Različne nezgode v fari — potre mu je namreč zelo poškodovale cerkev — so mu oženile življenje. Prišel je ves oslabljen na dan k svojemu bratu Juriju, ki mu je bil v pomoč in tolažbo. Živel je v veliki revščini. Premoženja ne zapuščal nobe-nega. V slovo mu je v cerkvi govoril domači župnik — Ivan Sušnik.

§ **Sv. Jurij ob Taboru.** Tukaj se je usta-novilo prekoristno »Prostovoljno gasilno društvo«, za kar gre največja čast gospodu bla-gajniku, kakor tudi vsem ostalim udom. Omi-slili so si brizgalno in k njej spadajoče orodje, katero je stalo nekaj čez 2000 kron. Koliko so se trudili požarni brambovci, da se je ta dolg poplačal v tako kratkem času! Kakor ima vsako društvo svoje nasprotnike, tako jih tudi temu ne manjka. Človek se mora zgražati nad takimi ljudmi, ker društvo de-luje le v blagor bližnjemu, ne pa v kake se-bične namene. Namen nekaterih je, napraviti neslogo v društvu, da bi potem razpadlo. To pa delajo na način, da kolikor mogoče za-branjujejo udom, udeleževati se občinih zborovanj, vaj in posvetovanj. Najbolj nasprotujejo našemu društvu žene nekaterih gasil-cev pod pretvezo, da se zapravlja denar. Zborovanja se ne prireajo v gostilni, tem-več v zasebni hiši, kjer ni priložnosti za za-pravljanje. Torej pamet, ne branite mozem in mladeničem vstopa v to koristno društvo, ki utegne v slučaju ognja rešiti vse naše imetje. — Zavedni rodoljub.

§ **Slovenska krščansko-socialna zveza za Stajersko** je sklenila v svoji zadnji seji: Vsa društva se pozivljajo, da v najkrajšem času priredijo predavanja, v katerih se podaja nauk o novem volivnem redu in o agitaciji. — K zvezi je pristopilo sedaj že nad 50 društev. Vsa društva, ki še niso pristopila, pa se priljazno vabijo, naj to kmalu storijo. Skle-nimo obroč in naša moč bo nepremagljiva! — K sejam zahajajo redno tudi odborniki izven Maribora. Seja je redno vsak četrtek ob peti uri popoldne v uredništvu »Slovenskega Go-spodarja«.

§ **Iz Gradca** se nam poroča: V cerkvi sv. Trojice sta obhajala pred dobrim mese-cem srebrno poroko gospod Ivan Winkler in njegova soproga gospa Marija rojena Skrin-jar. Najprej sta sprejela v cerkvi sv. Trojice sveto obhajilo, potem sta bila navzoča pri sveti maši, katero je daroval č. g. kurat Lupša, ki je z g. župnikom tudi počastil na domu srebrnoporočca. Dal Bog, da doča-kata jubilanta tudi zlato in srebrno poroko!

§ **»Kmečka zveza«** namerava v brežiškem okraju kandidirati dr. Benkoviča. Ker je ta gospod prijatelj kmeta, ga strastno na-padajo slovenski liberalci po svojih listih. Ti napadi so najboljšie priporočilo za dr. Benko-viča, kateremu naše ljudstvo zaupa in ga ceni, kar bo pokazalo pri volitvah. — Tudi profesorja dr. Verstovšega napadajo, ker je govoril na shodu »Kmečke zveze«. Lepi pri-jatelji kmeta so ti liberalci!

padel utrinek iz peči. Ob času, ko so uradniki odšli h kosilu iz uradov, so začela tleti lesena tla. Ko se ob drugi uri vrnejo uradniki, naj-dejo sobe polne dima. Poklicali so gasilno društvo, ki pa seveda ni bilo ravno hitro na mestu. Ko gasilci vidijo polno dima v sobah, mislijo, da je vse v plamenu. Spravijo se naj-prvo nad peč ter jo podero po vseh gasilnih predpisih, četudi je bila mrzla. Potem pa ob belem dnevu z električno svetilko iščejo, kje je ogenj. Ognja seveda ni bilo nikjer. Uradniki so se seveda samega smehu držali za trebuhe, četudi so jim gasilci podrlj mrzlo peč in na-pravili škode nad 100 kron.

Otrok se je opeknel v nedeljo posestniku Andreju V. v Dornbergu. Ko je mati z utraj kuhala, je pustila na ognjišču poln kotel vrele kave. Dveletna hčerka je prišla blizu in zvr-nila nase cel kotel. Otrok se je silno opeknel in v sredo 20. m. m. vsled bolečin — umrl. Stariši pazite na otroke!

Umrl je v sredo ob 11. uri zvečer v Go-rici po dolgi bolezni Miha Fabjan, delavec v tovarni za celulozo Podgoro. Bil je dolgoleten zvest član »Slovenskega katoliškega delav-skega društva« v Gorici. Pogreb je bil v pe-tek popoldne ob 4. uri, bil je lep. Udeležilo se ga je »Slov. katol. delavsko društvo z zastavo. N. v m. p.!

Zaupni shod istrških Slovencev in Hrva-tov je postavil v okraju Podgrad-Koper za državnozborskega kandidata gospoda profes-orja Matko Mandiča.

p Novice iz Podbrda. Na Bači so že v je-seni minolega leta ondotni posestniki, vzorni živinorejci, ustanovili lastno mlekarno, ozi-roma sirarno. Povprečno imajo na dan čez 20 litrov mleka. Sirari Franc Sodja iz Boh. Češnjice. Ako bodo pazili na potrebno gor-koto, da bo sir mogel goditi, imeli bodo sir dobre vrste. Le čvrsto naprej! — Tako dol-ge zime in tolikega snega tudi stari ljudje ne pomnijo. Sneg po navadi leži k večjem eden teden, letos pa že sankamo od sv. Nikolaja neprenehoma. — Željno smo pričakovali sve-tega misijona. Žal, gg. misionarji ne mo-rejo priti. — Prostor pred kolodvorom je z lesom skoraj preobložen. Mnogo ga je dovo-zil Kacenbaher in Pohočar izpod Porezna. Iz Krajskega dovažaja največ Ivan Zgaga. Glavni lesni promet je v naši grapi.

Iz raznih krajev.

South Lorain, Ohio.

Predragi mi »Domoljub«!

Res krasno ime »Domoljub«! Tudi tukaj v oddaljeni Ameriki spominjam se na ljubljene mi nekdanji list, katerega sem prav z veseljem čital v milem mi rojstvenem kraju.

Ko sem odhajal potrtega srca od svojih dragih starišev, od brata, sester, od miljenih mi sorodnikov, prijateljev in znancev, bila mi je prva misel, kedaj da ugleda moje oko po dolgih štirih letih ljubljena mi brata v od-daljeni novi domovini.

Ko srečno prispeem čez široki Atlantski ocean ter zagledam zaželjeno mi suho zemljo svobodne Amerike; tedaj stopim na prvi ame-riški kolodvor, kjer zazrem na steni podpise nekdanjih svojih prijateljev in znancev, kateri so se pred menoj preselili v novo domovino, iskati si posvetne sreče. Tukaj so mnogo-keri kričali na vse grlo »Telegram!« »Tele-gram!« ker je sploh navada, da vsakteri br-zojavi do onega, kamor je namenjen kedaj da pride, ali jaz pa se nisem zmenil za to, temveč sem hotel iznenaditi svojega brata ter priti nepričakovan k njemu. Po parurnem od-

moru prisopihva vlak ter me hitrih korakov od-pelje proti mojemu zaželenemu cilju preko ve-likih ameriških mest, v katerih sem opazoval velike tovarne, kjer se veliko naših rojakov trudi za svoj vsakdanji kruh.

Ali moje uho je zmiraj spremljevalo spre-vodnikov »glas, da izusti postajo »Lorain«. In glejte res po 24 urni vožni zakliče »Lorain«! Ves vesel in srečen pograbim svoj kovčeg in stopil sem iz voza, obračajoč oči, da ugledam svojega ljubega brata ali kagega drugega znanca, toda žalibog ni mi bila sreča mila, da bi bil ugledal, kar sem želel. Nasproti mi pride nepričakovano napol črn človek, ki me nagovori v angleščini; a jaz, seveda nezmožen tega jezika, ga začudeno gledam, kaj hoče od mene. Takoj nato pa stopita k meni dva moža, ki me nagovorita v milem materinem je-ziku, jaz ju pa vprašam, ali poznata Ivana De-bevca. Potrdila sta mi rekoč: »Seveda, saj smo skupaj v pevskem društvu,« nakar smo stopili na tramvaj, ki me je privedel do stano-vanja mojega brata Ivana, stanujočega pri Anton Uletu, s katerim smo si znani že izza mladih let. Podajajoč jim roko, vprašal sem, kje je Ivan. Odgovore mi, da na delu — med tem časom pa sem imel veliko vprašanj, ker vsakteri je hotel kaj izvedeti od svojcev. Iz-ročim jim pozdrave od njihovih domačih, hi-poma pa zakliče gospodar: »Ivan pride!« Kot poreden dečko smuknem v sosednjo sobo in zrem pri priprtih vratih nanj. Gospodar ga nagovori rekoč: »Ivan! Telegram imaš od brata Antona!« Ali on mu odgovori: »Ne norčuj se z menoj!« Ni mi bilo mogoče več se zdrževati, da mu ne bi podal desnice. Nato je sledilo veliko veselje, zabava in petje. Takoj sem obvestil stariše, da sem srečno dospel do svojega brata; obenem sem sporočil to tudi mlajšemu bratu, ki je odšel pred malo časom ne daleč od tu. Čez par dni za tem, prejmem pismo od brata Lojza, v katerem mi piše, da je nekoliko bolehen in da se kmalu vidimo v Lorainu. Jaz nič hudega sluteč, se močno razveselim, da ga kmalu vidim tukaj. Predstavljal sem si že poprej veselo svidenje in narodne pesmi, katere bodemo peli, ali »človek obrača, Bog obrne«. Tako se je zgo-dilo tudi tukaj, veselje se je izpremenilo v žalost. Za nekaj dni dobi Ivan pismo od pri-jatelja, ki mu poroča, da je Lojze težko bolan, da naj kar hitro eden k njemu pride. Takoj se odpraviva na pot in dobiva ga v postelji. Prva moja beseda je bila: »Alojz! Tako te dobim po štirih dolgih letih.« Stegnil mi je roko izpod odeje, zatem si zagrne obraz in . . . tudi moje oči so bile rosne. Nastal je molk, čez čas ga vprašam: »Lojz! Ali si slab? Od-govori mi: »Ne, nisem! Veliko bolje mi je.«

»Hvala Bogu«, sem vzkliknil, ko dobim ta odgovor; izročim mu pozdrave od domačih. On mi pa kaj hitro stavi vprašanje za vpraš-anjem, kako se kaj godi v milem rojstvenem kraju. Nato pride zdravnik, ki je zahajal vsak dan k njemu. Povedal mi je, da je Lojz pre-hlajen in da ima bolezen na želodcu, ki jo je dobil vsled slabe hrane. Nato odideva v nadi, da se kmalu zdravi vidimo v Lorainu.

Po preteku enega tedna res pride Lojz in ž njim njegov prijatelj. Zopet smo pozvali zdravnika k njemu. S njegovo pomočjo je okreval v kratkem času toliko, da je zamogel z nami vred zapeti »Lepa naša domovina.« Bil je ravno na dan sv. treh kraljev, ko pri-dejo trije fantje iz Menišije. Pesem za pesmijo so se vrstile iz prs meniševeskih fantov, a to veselje je trajalo le malo časa. Napadla ga je zopet druga bolezen, podobna vročinski, v kateri se mu stanje zelo hujšalo. Pokličemo mu duhovnika gospoda Ponikvarja, rodom No-tranjca iz Blok. Ves srečen je prejel Najsvetej-še. In mi drugi smo klečali s solznimi očmi krog njegove postelje in pošiljali molitve k

Primorske novice.

Tržaško gasilno društvo je nedavno, ka-kor se nam poroča, na poseben način zaba-valo občinstvo. Ni še pozabljeno, da je bilo društvo na pustni torek izžvižgano, že se je dogodil nov slučaj. V poslopiju c. kr. pošte je

Vsegamogočnemu: Oče, ako je mogoče, pust nam ljubega brata pri življenju, vendar Tvoja volja naj se zgodi. A on je molil razločno z nami. Po končani molitvi, sem ga vprašal: »Lojze, kako se kaj počutiš?« Odgovori mi: »Prav dobro, nič več me ne boli.« Utrne se mi solza vesolja, ker doblim tak odgovor od njega. Ali on je bil le dušno ozdravljen, telesno ne.

Par dni bil je pri zavesti, njegove ustnice premikale so se v molitvi. Tretji dan zjutraj pride ob zavest, vendar je molil: »Sveta Marija, Mati božja, prosj za nas grešnike.« Le to si je ponavilja. A ure njegovega življenja bile so štete; zašlo mu je solnce življenja k zatonu. Ko me pogleda zadnjič podajajoč roko, privrel mi je iz oči potok solz, katere so močile na in sklenjeni roki, še nekoliko vzdihov in zatem neizprosna smrt, ki nam ga iztrga iz srede ljubee družine. Bilo je 24. januarja t. l. ob 2. uri zjutraj ko ga je poklical Gospod iz doline solz. Slišal ni več, kako tužno sta dihovala dva ljubeca brata pri njegovi postelji.

Drugi dan ob deveti uri pomikal se je izprevid do cerkve, kjer se je darovala sv. maša za dušo umrlega. Po končanem sv. opravilu spremili smo ga v molitvi do pokopališča, na mesto, kamor ga položimo v hladni grob. Zapeli so mu prijatelji žalostinko: »Blagor mu kj se spočije« itd. Za tem je imel naš prijatelj Franc Petrič, doma iz Selsčeka sledeči nagrobni govor: »Predragi! Zbrali smo se danes tukaj na mirovdvoru, kjer vlada samo mir, sloga in bratsko prijateljstvo, odkoder odmeva le grobna tihoča; na prostoru, kjer spavajo smrtno spanje oni, kateri so šli pred nami v neizmerno, neskončno, nam zemljanom še neznano večnost.

Ta prostor nas spominja, kako ničeva je slava, kako puhla je čast in kako kratko je sploh posvetno veselje. Stojimo ob robu groba, kamor smo sedaj položili k večnemu počitku nam zelo priljubljenega prijatelja Alojzija, kateremu je ugasnila luč tega sveta, zato mu pa naj tamkaj sveti večna luč! Odložil je romarsko palico te solzne doline po zelo kratkem potovanju v najlepši dobi v 23. letu svoje starosti ali rečeno z drugo besedo v lepi cvetoči dobi pomladanskega človeškega življenja. Ako se ozrem nazaj na njegovo preteklost, moram reči po vsej pravici, da je bil dober katoličan, njegovo največje veselje je bilo lepo, milo-doneče petje v čast Božjo, zato smemo upati, da tudi sedaj prepeva s svojimi zaščitnikom ali patronom sv. Alojzijem v rajskih višavah.

Pretekla so štiri leta, odkar se je poslavljaj od doma, od svojih dragih, od ljube matere in dragega očeta, od bratov, sester in od družih prijateljev in znancev, ko jim je podal v slovo desnico, ter jim zadnjikrat v svojem življenju zaklical srečni »Z Bogom!« Ni mu bila sreča mila, da bi počival v rodni zemlji, tam kjer mu je tekla njegova zibelka; ampak šel je daleč proč od domovine, kjer bo počival v hladnem grobu, krila ga bo odeva mati črna zemlja v dal'nej Ameriki. Spavaj sladko, do onega dneva, dokler Te ne prebudi glas iz angeljske trobente. K sklepu svojega govora se lepo zahvaljujem vsem skupaj, ki ste se udeležili izprevida, ter izkazali zadnjo čast pokojnemu prijatelju. Bog daj, da se enkrat vsi skupaj snidemo gori nad zvezdami. Sedaj povzdignemo svojega duha k Bogu in iz globočine naših src naj prikipi goreča molitev za dušo pokojnika: »Oče naš ...

Ne moreš si misliti, dragi mi bratec, kako sta pokali žalosti srca bratovski ob robu njegovega groba, ko smo ga morali zapuščati v upanju, da se vidimo na desnici božji poslednji dan. — H koncu teh žalostnih vrstic pošiljam pozdrave iz daljne Amerike vam, go-pod urednik, kakor tudi vsem cenjenim »Domoljubovim« čitateljem in čitateljicam. — Ant. Meniševski.

Vesti iz Amerike. V Jolietu je umrla 19 letna Marija Kukar. — V Trimountainu (Mich.) je ponesrečil Martin Likovič. V Nothingamu je umrla omožena Marija Darovič. — V Clevelandu je pričel izhajati nov list »Nada«. Izdajatelj se zove R. Feigel. — V Ely (Minn.) se je poročil Ljudevit Perušek z gđc. Pavlino Stupica. — V Clevelandu je umrl Ivan Mavrin, slovenski pogrebnik. — V Evelethu je zmrznil neki Slovenec. — V Ameriki (Cal.) je umrl Josip Kajfež, doma iz kočevskega okraja. Ubil ga je električni tok.

Žena žrtev ljubezni do svojega moža. V Čikagi so pokopali ob velikanski udeležbi Hrvatice Marijo Starčević, ženo Gregorja Starčevića, ki se je ponesrečil pri neki eksploziji. Na mnogih mestih je bil ožgan do kosti. Zdravniki so konstatirali, da ga morejo rešiti le, ako se izgorelim delom prida človeško meso. Žena njegova si je dala rezati mišice na roki in nogi. Rešila je moža, po tej strašni operaciji pa je žena nevarno obolela in kmalu umrla.

Čez devet let zopet vidi in sliši kmet Fr. Žunter v Prečni v Slavoniji. Pred devet leti je nenadoma izgubil vid in sluh. Ker je bil reven, ni šel k nobenemu zdravniku. Zdaj je zopet spregledal in zaslišal.

Čebelarji pozor! Čebelarji, kateri čebelarite v navadnih kranjskih panjih in še niste kupili izborni Janšatovi knjigi »Popolni nauk o čebelarstvu« in »O rojenju čebel« storite to čimprej, ker bodeta knjigi kmalu pošli. Janšatovi knjigi sta vredni vsega priporočila in neobhodno potrebni za vsakega čebelarja. — Knjiga: »Razprava o rojenju čebel« velja broš. 1 K 20 vin., vezana 1 K 60 vin. Knjiga: »Popolni nauk o čebelarstvu« velja broširana 2 K, vezana 2 K 40 vin. Cena za obe knjigi: broširani 3 K 20 vin., vezani 4 K; po pošti 30 vin. več. — Dobita se pri »Čebelariskem društvu« in v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

»Bogu kar je božjega« je naslov novemu krasnemu molitveniku, kakoršnega do sedaj še nismo imeli Slovenci; ni samo glede vsebine mojstrsko delo, temveč mu je tudi vnanja oblika tako priročna, da ga spraviš v vsak žep, ne da bi te količkaj oviral. Niti ne veš, da ga nosiš seboj. O tem molitveniku, katerega je sestavil naš priljubljeni pisatelj gospod župnik Fran Finžgar, bomo v prihodnji številki natančneje izpregovorili. Za danes molitvenik najtopleje priporočamo. Naročite si ga pri »Katoliški Bukvarni«, katera mu je preskrbela jako lepe vezave. Dobi se z upogljivimi platnicami za moške ter velja v fini vezavi z rudečo obrezo 1 K; v finejši vezavi z zlato obrezo 2 K 20 h; v najfinejši vezavi 3 K. V mehkih (vatiranih) platnicah za ženske: fina vezava z zlato obrezo 1 K 90 h, finejša vezava 2 K 20 h, najfinejša vezava 3 K. S poštnino 10 vinarjev več.

Zavarovalnice zoper neizgode pri živini. Na Češkem imajo 100 takih zavarovalnic. Deželni zbor češki dela priprave, da ustanovi deželno živinsko zavarovalnico. Enako zavarovalnico imajo že na Moravskem. Goričani tudi nekaj takega nameravajo. — Pri nas nimamo korajže!

Znižane vozne cene za klavno živino — zopet odpravljene. Železniško ministrstvo je na državnih železnicah nedavno dovolilo 50% popusta pri voznini klavne živine v nekatera večja mesta. Železnice so imele v enem mesecu 100.000 K manj dohodka. A kl ub temu se cene mesu po mestih niso prav nič znižale. Ves dobiček so vtaknili mesarji v žep. Zato je minister ukazal, da od dne 4. marca t. l. znižane cene prenehajo. Samo za pripeljavanje mesa ostanejo še nekatere olajšave v veljavi.

Ne čitajte tega oglasa

potem pa pripišite samim sebi, ako kašljate, ste hripavi, zaslezeni ali nahodni. Dvanajstotica za poskušno pristnega Feller-jevega ratiinskega izvlečka z znakom „Elsa-fluid“ stane samo franko 5 kron. — Tek in prebavo pospešujejo in krč lajšajo Feller-jeve odvajalne rabarbara kroglice z znakom „Elsa-kroglice“. 6 škatlic franko 4 K pri E. V. Feller-ju, Stubica, tg Elsa 16, Hrvaško. 367 I

Zakaj

ima Scottova emulzija prednost pred navadnim ribjim oljem? Ker poslednje vedno povzroča težkoče pri prebavi in more torej organizem vsprejeti le majhen del olja v se, mejtem ko je v Scottovi emulziji ribje olje razredčeno v najmanjše delce, da ga more prebaviti tudi najslabši želodec. V sled tega se docela izrabi velika redilna in zdravilna moč tega olja. Nova moč pa pomeni novo življenje.

Ribič z velikim dorčem je poročstvo za pristen Scottov izdelek.

Scott-ova emulzija
se dobi v vseh lekarnah.

☐ Cena izvirne steklenice K 2.50.

*Naj toče majhen sem možic!
Pa sem lepo debelih lic.
In ta sem le zato dobil.
Ker sem Kathreinjevo kavo pil.*

Pristna samo v izvornih zavojih z imenom **Kathrein**.

Kathreinjeva Kneippova studna kava

sama se je obnesla za najokusnejšo primes, ki lahko prebavna, redilna in krvotvorna speši zdravje.

Otroke bi bilo samo se navajati **Kathreinjevo kavo.**

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“
izide dne 21. marca 1907.

Loterijske srečke.

Dunaj,	9. marca	90	36	5	36	22
Gradec,	9. marca	43	58	28	43	86
Trst,	1. marca	14	66	7	46	36
Linc,	1. marca	33	2	62	42	30

VŠt. Vidu p. Zatišni, blizu farne cerkve, je naprodaj
hiša z zemljiščem, cenjeno 8000 K. Ako se prej ne proda, se bo prodalo na dražbi ravno tu dne 26. marca t. l.
552 1-1 **Ant. Anžlovar.**

Učenca

za kovaški obrt sprejme takoj pod jako ugodnimi pogoji **Anton Jankovič**, kovač v **Dolenji Košani. Notranjako.** 538 2-1

2 enonad-stropni hiši

se prodasta pod zelo ugodnimi pogoji. Več pove lastnik na **Trnovskem pristanu št. 14** v Ljubljani. 284 2

Izarjenega strugarja za železo

išče južno-nemška predilnica Trajna služba. Dobra plača. Lepo stanovanje z vrtom pri tovarni. Selivni stroški se plačajo naprej. Ponudbe pod **S. S. 6994** na **Rudolfa Mosse, Stuttgart.** 520 1

Največja, najboljša tovarniška zaloga ur, zlatnine, srebrnine china srebra in dragocenih kamenov. 53 21-1

Prodaja le I. vrste blaga.

Nižje vrste blago se ne razpečava. Zadovoljsem se z malim dobičkom

Cenike pošiljam zastoj in poštine prosto.

Kupujem tudi staro zlato in srebro po najvišji dnevni ceni

Fr. Čuden

urar, Prešernove ulice v Ljubljani
nasproti frančiškanskega mostu.

Ekspozitna trgov. na vse dele sveta.

Postavno zavarovano. Vsako ponarejanje kaznivo. Edino pristen je 85 9

Thierry-jev balzam

z zeleno znamko „redovnica“.
Cena 12 majhnih ali 6 dvojnastih steklenic ali 1 velika specialna steklenica s patent. zamaškom K 5.— franko.

Thierryjevo centifolijsko mazilo prot vsem že tako starih ranam, vnetjem, ranitvam, abscesom in oteklinam vseh vrst. Cena: s lončka K 3-60 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej. — Obe domači sredstvi sta povsod znani in slovita kot najboljši. Naročila se naslavlja na:

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogaški Slatini.

Brošura s tisoč originalnih pisem gratis in franko. V zalogi v skoro vseh večjih lekarnah.

Vljudno se priporoča

trgovina s klobuki in čevlji

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana, Stari trg šte. 10.

Velika zaloga. — Solidno blago. — Zmerne cene. . .

2178 52-23

JOSIP POLAK

bivši knjigovodja Fr. Čudna
Ljubljana, Sv. Petra cesta
poleg „HOTEL LLOYD“.

TRGOVINA špicerijskega blaga in špirlita na debelo in drobno.

Založena popolnoma s svežim blagom
9*7 D pod niskimi cenami. 12-12

Ekspozitna domačega brinjevca, hrušovca in jagodovca.

Kmetovalci pozor!

Staroznana krščanska trvdka.

Opozarjam vse kmetovalce in gospodarje na svoje, po vsem Kranjskem, Štajerskem, Koroškem, Hrvaškem, Ogrskem, Dol. in Gor. Avstrijskem znane snovi za napravo domače pijače z **vinskim, hruškovim in jabolčnim okusom** ter vseh vrst žganja in ruma, 80% očetnega cveta itd. Snovi so naravni pridelek in vsled tega **popolnoma neškodljive**. Z njimi lahko mešate vino in sadni mošt ter delate pijačo na tropine in droži ali tudi **na samo vodo**. Ker je moja trgovina tako razširjena, sem v prijetnem položaju, da dajem za nizko ceno najboljšo blago! Vsak, ki je enkrat poizkusil, postal je moj stalni naročnik! (Dajem tudi zastoj pojasnila za zboljšanje skaljenega ali drugače pokvarjenega vina in vinske posode.) Prosim, pazite natanko na mojo trvdko, ki obstoja **že več ko 15 let** in vsled tega le samo ona more dajati vse po dolgo izkušnenih receptih! Na zahtevo pošljem cenike zastoj. 2810 5-4

Andrej Polak, trgovec, Gradec, Annenstrasse 46

„Pri črnem psu“. (poprej Ivan Sajovic) „Pri črnem psu“

Stanje hranilnih vlog:
nad 22 milijonov K.

Rezervni zaklad:
nad 768.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3

poprej na Mestnem trgu zraven rotovža.

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdržane obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Posoja se na zemljišča po 4 3/4% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati. 786 13-12

Najbolje švicarske ure, zlatina in srebrnina se dobe po najnižjih cenah pri sloveči domači trvdki 357 26-3

H. Suttner, urar

Ljubljana, Glavni trg, nasproti rotovža.

Prosim zahtevajte nov veliki cenik, kateri je ravno izšel in se pošlje zastoj in pošti. prosto

Josip Kordin

Ljubljana, Pred Skofijo 3.

priporoča 525 8-1

svojo bogato zalogo vsakovrstnih zanesljivih semen

kakor: črne domače, lucerne in rudeče detelje, esparsete, velikanske rumene, rudeče in bele pese, in korenje za krmo. Raznih semen graba, vseh vrst trav: travnišnice, mečane za suho in mokro zemljo, najboljša krma za živino in konje, jersenska repa, vse vrste solate, kakor sploh vse kuhinjskih zelišč in kmetijskih semen po nizkih cenah. — Poštnim potom izvršujejo se naročila točno in solidno.

A. Sušnik

Zaloška cesta šte. 21, Ljubljana.

Trgovina špicerijskega blaga, moke, špirlita, žganja in raznovrstnih barv. — Ob času setve garantirano kaljiva semena, kakor: detelja, trava, pesa itd. Zaloga raznovrstnega železa, železnih šin, travert, Roman in Portland cementa, štedilnikov, peči, okov za okna in vrata, kotlov vlitih in bakrenih, mrež za ograjo, pozlačenih nagrobni križev, tehtnic, utež, pump in cevi za vodnjake. Sploh vse železnine po najnižji ceni. — Velika zaloga poljedelskih strojev: mlatilnic, slamoreznic, plugov itd. 355 18-2
Dobra postrežba, nizke cene.

Samo 6 dni Havre New-York

Francoska prekomorska družba. Odpotuje se iz Ljubljane vsak torek. Vozne liste in pojasnila daje samo

Ed. Šmarda

obl. konc. potovalna pisarna Ljubljana, Dunajska cesta št. 18, nasproti znane gostilne pri „Figovcu“. 2984 18-e

Schichtovo milo

Pristno le z imenom „SCHICHT“.

Prihrani
denar, čas
in delo.

ne škoduje perilu

Prihrani
trud in celo,
koristi tega
udizdravju.

Še za dneva sem končala 2442 1 c
In brez truda vse oprala.
Čisto sveže je perilo,
Ko prinesem je domov.
Zato le Schicht-ovo rabite milo,
Enak vspah Vam je gotov!

2 učenca za mizarstvo obrt

iz dežele sprejemem takoj 444 2-2
Feliks Zupan, Rožne ulice 31, Ljubljana.

Kašelj, katar, obolenja, bolečine
v prsih, sleze, potenje, grgranje,
so večkrat predznaki najnevarnejšega
sovravnika našega zdravja, grozovite

tuberkuloze!

Zlo se mora zatreti v krali, in ako se je že
vselilo, je treba tem večjega truda, da se je
premaga in v to svrbo služi na angl. razstavi
z zlato svetinjo in častno diplomo odlikovani,
od mnogih zdravnikov priporočeni 315 40-26

Halapi-jev

TUBERIN

ki tuberkulozo v resnici premaga, odpravi
kašelj, omiljuje bljuvanje krvi, razredčuje slez.
— Kdor se hoče osvoboditi tega zla, ali se
ga obraniti, naj rabi in naroči eno vzorčno
stekl. za 3 K, ali eno veliko stekl. za K 5.—.

Glavna zaloga za Avstro-Ogrsko:

Lekar. „pri apostolu“ Budimpešta
Josefsring 64/46.

Proda se 1800 metr centov ŽIVEGA APNA

Več pove IVAN GRUDEN, trgovec z apnom
v Godič-u, pošta Kamnik. 453 4-2

Ceno češko perje!

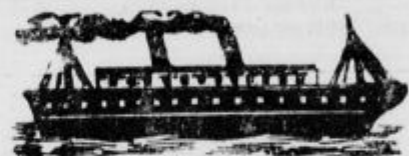
1 kg novega, sivlega,
skubljenega gosjega
perja K 2.—, boljega
K 2.40; 1 kg belega,
jako mehkega, skub-
ljenega K 3.60, K 5.—;
1 kg prav linega,
snežno-belega, skub-
ljenega K 6.40, K 8.—.
Pri naročilu 5 kg
franko.

Izgotovljene postelje, zadostno napolnjene, iz na-
menkastega nankinga, 1 pernica 170 cm dolga, 116 cm
široka, z lepim puhastim račjim perjem K 10.—, s fi-
nim polnukom K 12.—, K 14.—, z najfinjšim sivim
puhom K 16.—; 1 vzglavnik 40 cm dolg, 58 cm širok
K 2.80, K 4.—. Poljila po povzetju od K 10.— dalje
franko.

Zamena dovoljena.

142 8

S. BENISCH, Dešenice 71, Češko.

„Cunard Line“ Trst-New-York je najpripravnejša, najcenejša
in najboljša pot iz Ljubljane v severno Ameriko, ker ted ni dolgo-
trajne mlačne vožnje po raznih železnicah, nobenega preodovanja ne
premočenja in sploh nobenih postranskih strokov mej potjo. Par-
niki se prostorni, varni, sretni in snadni; vozijo vsake 14 dni. Hrana
in postrežba najboljša. Pojazila daje in karte prodaja glavni za-
stopnik 3004 43

Andrej Odlašek, Ljubljana, Siomikove ulice 25,
poleg cerkve Srca Jezusovega.

Obrtna akademija v Friedbergu je do-
bila nov. strojni laboratorij, ki ga je seda-
njemu staju tehnike in vede primerno uredil
docent Immerschitt in bo v poletnem tečaju
že na razpolago vsem gojencem.

Herbabny-jev podfosfornokisli

apneno-železni sirup.

Ta je že 37 let uveden, zdravniško preizkušen in
priporočen. Izobno sred-tvo za tvoritev krvi in kosti.
Od-tranjuje slez, pomirjuje kašelj in vzbuja slast. Po-
spešuje prebavo in reditev.

Cena steklenici K 2-50, po pošti 40 vin. več za
zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: **Dr. Hellmann-ova lekarna „zur Barmherzigkeit“**, DUNAJ, VII.11, Kaiserstrasse 73-75.

V zalogi je še pri gg. lekarnarjih v Ljubljani, Bellaku, Brežah, Celju, Celovcu, Črnomlju, Reki, Nov. mestu, Sovodnju, St. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikovcu in Voljperku.

Zaloga skoro vseh lekarnah.

Pristno samo z travem
davedeno znamko.

Prod ponarejanjem se
stati.

Herbabny-jev okrepljeni

Sarsaparilla-sirup.

Je že 32 let uveden in najboljše preizkušen. —
Izvrstno odvajalno sredstvo. — Od-tranjuje zaprtje in
njega zle posledice. — Pospesuje odvajanje in čisti kri.

Cena steklenici K 1-70, po pošti 40 vin. več za
zavitek. 2720 14-9

Sirolin

Povečuje slast do jedi in težo telesa,
odstranjuje kašelj, izmetavanje gnoja,
močno potenja. 2209 D 44-27

Priporočajo vsak dan pri
pljučnih boleznih, katarih
oslovskega kašlja, škro-
fulozi, Influenca
množitelni profesorji in zdravniki.

F. Hoffmann - La Roche & Co.,
Basel (Švicar.).

„Roche“

Dobiva se z zdravniškim receptom po
4 K steklenica.

Ker se ponujajo manj vredna ponarejanja, pro-
simo zahtevajte vedno: izvrsni zavitek „Roche“.

Pazite pri nakupu natančno na naslov tvrdke!

Največja zaloga

najnovjšega **žameta, volnenega blaga** v vseh **barvah in cenah** perilnega **kambrika, kotenine, satena, cefirja** in **batista** stalne barve je v

Ljubljani, Stritarjeve (Špital. ul.) št. 5 pri R. Miklauc

Došle so tudi zelo lepe **svilnate in polsvilnate rute in šerpe.** 435 5—2

Za moške obleke je v prvem nadstropju poseben oddelek **velikanske zaloge sukna, kamgarna, ševijota, modnega blaga** in **hlačevine** v različnih vzorcih od najfinije do najcenejše vrste.

Vsled zelo ugodnega nakupa v pravem času je menil mogoče še po stari ali le malo zvišani ceni postreči moje cenjene odjemalce. Mimogrede omenim tudi da sem trgovinske prostore veliko povečal. Priporočam se torej za mnogobrojni obisk, ter zagotavljam, da bodem vedel Vaše zaupanje častiti, ter Vas z **dobrim blagom** in **jako ugodnimi cenami** postregel. Beležim z vsem spoštovanjem

R. Miklauc.

— Novi cenik na zahtevo brezplačno. —

Obstoj tvrdke blizu 40 let!

Za nakup

lepega, dobrega, trpežnega gvančnega blaga bodi kot najbolj priporočena gvančna trgovina

„Pri škofu“

Ljubljana, Pogačarjev trg (Sadni trg)
(v veliki mestni hiši nasproti mokaarjev).

Najnovjši **tibeti in modno blago, kambriki, kotenina**, kakor tudi **svilnate rute** zadnje novosti v velikanski izbiri. Bela in rujava kotenina še deloma po **stari ceni.**

Lepe rute iz blaga, kakor tudi **piketaste rute**, predpasnike domačega izdelka.

Za moške **fini štof, kamgarn** in **hlačevine** v vseh barvah in cenah.

Vse navedeno je zanesljivo dobro blago po primerni **nizki ceni**, vsled velikega nakupa in malih stroškov.

Vsled zelo **prijazne in poštene postrežbe**, ter lepega blaga je ta trgovina **prav priljubljena.**

Gvančna trgovina

Ljubljana, Medene ulice „Pri Miklavžu“

priporoča veliko zalogo **volnenega** in lepega **perilnega blaga**, kakor **kambrik, kotenino, saten, batist**, nadalje **belo in rujavo kotenino**, večinoma po stari ali malo zvišani ceni.

V zalogi vedno najnovjše **rute** vseh vrst, kakor **svilnate, polsvilnate, piketaste, rute iz blaga, nogavice** za moške, ženske in otroke. Posebno se opozarja tudi na **doma izdelane predpasnike** in **srajce** vseh vrst.

Postrežba znano dobra.

R 3- stane kauč. ročna stampilija z imenom, značajem in naslovom do 6 cm dolžine, izredne trpežnosti s kaseto in trajnim barvilom. —

Zastoj cenik o stampilijah, domačih tiskarnah, numeratorjih, šablioni itd. 411 2
Tovarna stamp. J. Lewinson, Dunaž 125, Adlorg. 12. — Fil. Odessa. Zastopniki se iščejo.

Obrotna Akademija

Friedberg

pri Frankobrodu ob M.

Politehn. zavod za inženjerje in arhitekta 248 11—3

Izdelane postelje

Iz rdečega posteljinega Inleta! Prav dobroznopoljeno. Perlica ali blazina, 180 cm dolga 116 cm

široka K 10—, K 12—, K 15— in K 18— 2 metra dolga, 140 cm široka K 14—, K 16—, K 18—, K 21—, Zglavnik 80 cm dolg, in cm širok K 3—, K 3-50 in 58 4—, 90 cm dolg, 70 cm širok K 4-50 in K 5-60. Izdelujem tudi po kakršnikoli drugi meri. 3-delni modroci iz žime za 1 posteljo K 27—, boljši K 33—, Pošilja se poštnine prosto po povzetju od K 10— naprej. Zamenja ali nazaj se vzame proti povrnitvi poštinskih stroškov. 6—1 Benedikt Sachsel, Lobes 910 pri Plznu na Češkem. 512

Destilacija žganja

spojena z izdelovanjem brezalkoholnih osveževalnih pijač se takoj prične z najboljšim uspehom, za oblastveno dovoljenje za izdelovanje in tudi prodajo se jamči ter uredi temeljito in strokovno manipulacija na licu mesta. Obširne informacije v dosede dobre kupčije. Vrste brez konkurence in reklamo na razpolago Resni reflektantje naj pošiljajo ponudbe pod „Gold-263 grabe 2000“ na 10—5

Annoncen-Expedition **EDUARD BRAUN** Wien, I. Rotenturmstrasse 9.

Ceno češko posteljno perje

5 kg novega skubljenega K 960, boljšega K 12, — belega, jako mehkega, skubljenega K 10—; K 24 snežnobelega, mehkega, skubljeneega, K 30—; K 36—. Pošila se franco proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi poštinskih stroškov. Benedikt Sachsel, Lobes 159, p. Plzen, Češko.

Priporočamo vsaki dami

466 2—2

naj zahteva pred nakupom za **spomladansko in letno sezono** popolnoma brezplačno, ravno kar izgotovljeno

„veliko izbero vzorcev“

v kateri je najnovjše blago za **damske obleke, bluze, cefiri, muselini, batisti**, in mnogo drugega perila od najnižje do najfinije vrste, tudi plateno in volneno blago itd., kakor tudi

„ilustrovani modni listi“

z **najnovjšimi modeli damskih toalet, konfekcije, bluz, kiobukov, dežnikov, lepoticja, perila, obleke** za gospode in dečke, kakor tudi predmetov za pohištvo in gospodinjstvo

Izbera, kakovost in cena brez konkurence!

Grand Magasin „AU PRIX FIXE“

DUNAJ, I., Graben 15/14

Vhod: I., Habsburgergasse I.

Ustanov. 1872. **KAMMER & SCHLESINGER** Ustanov. 1872.

Za nagluhe

je A. Plobernerjev novozboljšani **slušni bobnič** **neobhodno potreben**. (N. dr. g. k. 269339, inozemni patent prijavi.) Z velikim uspehom se rabi pri slušenju v ušesih in nervoznem bolenju ušes. Če ni bolnik popolnoma gluha, mu da bobnič de omlu sluh. Neporušljiv in **skoro neviden**, ako se nosi v ušesu. Tisoči v rabi. Mnogo zahvalnic od gospode in zdravnikov. Pošilja se, ako se pošlje denar naprej ali povzame. 1 komad 10 K, 2 komada 18 K. — Prospekt s priložili zastoj. 627 1—1

C. POEHLMANN, Königinstrasse 4, München W. 44,

Moja soproga je 5 let čutila hudo šumenje po ušesih in je malo slišala; po komaj trimesečni porabi Vašega slušnega bobniča je pa skoro popolno ozdravljena, in Vam z radostjo sporočam, da sedaj po preteku petih let zopet čuje tiktakanje ure.

Šele osem dni imam Vaš bobnič in morem izreči popolno priznanje. Poprej se nisem strašil nobenih stroškov, pa ni nič pomagalo, Vaš bobnič mi je pa zopet srečno vrnil posluš Monakovo.

Velikanski uspeh! Po prvih 5 minutah se moreva prvič po 10 letih razgovoriti brez vpitja. Pošljite mi 2. bobnič. Ruedenhausen, 24. maja 1906. Učitelj M.

Že 2 leti trpi moja žena bolečine v ušesu in ni na to uho nič slišala. V časniku sva brala o Vašem bobniču in ga naročila. Po preteku 14 dni je na splošno začudenje žena ozdravela, obenem pa dobila zopet popoln sluh. Poprej sva po-kušala vse metode in sredstva, pa zaman.

Kastitsch. J. H., gostilničar. Pred 14 dnevi poslani bobnič mi je izredno pomagal, česar nisem mogel doseči pri nobenem praktičnem zdravniku. Po osemdnevni vporabi sem že čul tiktakanje ure, česar nisem čul že blizu 2 leti. Pošljite mi takoj še drugi bobnič.

B. (Češko), 23. junija 1906. W. B. Moji sestri sta mi povedali, da sta zadovoljni z Vašim bobničem in da sta dobro slišali že prvi dan; več drugih v okolici, ki so rabili bobnič, so priznali enak uspeh.

G. (Predarlško), 15. avgusta 1906. A. W. Ker mi Vaš bobnič dopada in se je že pokazal nepričakovan uspeh, prosim da mi takoj po povzetju pošljete drugega. Moji materi že dolgo let šumi po ušesih, stara je 58 let. Marsikaj smo poizkusili, a le Vaš bobnič učinkuje izobno.

St. Paul-Hamburg, Bartelstrasse 91, 12. sept. 1906. F. Wessel. Morem Vam uljudno naznaniti, da mnogo bolje slišim, kar ste mi poslali Vaš ušesni bobnič in je tudi prenehalo šumenje in pokanje v ušesih. tako da ne morem več biti brez bobniča. Najlepša hvala za iznajdbo.

Protiwitz, pošta Chiesch (Češko), 13. sept. 1906. Z Bereiter, gostiln. Sostanovnik naše hiše nam je pravil, da imate bobnič, ki je omogočil nekemu gospodu tu v Kolinu, da zopet lahko poslušala igro in petje v gledišču. Kolin, 18. oktobra 1906. P.

Popolno sem zadovoljen z bobničem. Veliko uslugo ste mi naredili. Pošljite mi 2 bobniča za moja tovariša Epfendorf (Wrtbg.), 13. novembra 1906. A. R.

Pozor, kmetje in fantje! V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo, sčasoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhljaja (luskin) na glavi, to je **Kapilor št. 1.** Cena (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 v-2 lončeka 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: P. Jurišić, lekarnar v Pakracu št. 65. Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem. 273 10-5

Mizarski pomočniki

se sprejmo v trajno delo pri 541

Mat. Baveru, mizarju v Bribiru, Hrvatsko.

537 1 Proda se

nova hiša

vrt in njiva, tudi za obrtnike pripravna. Več se zve pri **M. Osredkarju, Smartno** pri Litiji.

Moderni recepti za kuhinjo

so vsakdanja potreba.

Dobe se le z vsakdanjo rabo

Ceres jedilne masti,

Tovarna hranil „CERES“ razpisuje tekmovalno v kuharskih receptih z dobitki v skupnem znesku 15.000 K. 245 6-3
Natančnejši pogoji se izvedo pri vsakem boljšem trgovcu brezplačno. — —

428 2-1 **Dr. Ivan Oražen**
ordinira zopet.

Pozor! Čitaj! Pozor!
Slavonska biljevina

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvršno in z najboljšim uspehom uporablja proti zastarelemu kašlju — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu, hripavosti, težkem dihanju, astmi — pljučnem kataru, suhem kašlju, tuberkulozi itd. itd. Delovanje izborno, vseh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin. po povzetju ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici se ne pošilja. Prosim, da se naroča naravnost od: 2443 20-10

P. Jurišića, lekarnarja v Pakracu št. 65. (Slavonija).

Ivan Savnik
pri Besenčanu
na Glavnem trgu v Kranju.

Priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega frišnega blaga za moške in ženske obleke, najnovejše mode po jako nizkih cenah. Velika zaloga židanih in volnenih rut, židanih šerp ter vsakovrstnih potrebščin za šivilje in krojače po tovarniških cenah. Na zahtevo se dopošljejo tudi vzorci. 501 10-1

Slabokrvni slabotni nervozni

Odrasli in otroci dobe dr. Hofmeistera „Phorxal“ izborno, tek vzbujajoče žilce krepilno hranilno in krep. sredstvo

Priporočajo ga zdravniki. Cene: tekoče K 3'50, 5 in 8 K, pastile: 100 kom. K 1'50, 400 kom. K 4'—, prašek: 25 gr. K 1'20, 100 gr. K 3'50, pastile za otroke s čokolado 100 komadov po 1/2 gr. K 1'75. Zaloga: Jos. Mayr in G. Piccoli, lekarni v Ljubljani. Dobi se v vseh lekarnah. 385 20-3

Najboljše domače krepčilo za želodec
(katero tudi gospodje zdravniki radi vživajo) je **rastlinski liker „FLORIAN“** od rastlinske destilacije „FLORIAN“ v Ljubljani. Dobi se pri vseh boljših trgovcih. Varujte se, da ne boste prevarjeni s kakim drugim, slabim izdelkom! Pristno je samo blago pod imenom **„FLORIAN“ iz Ljubljane.** 2537

Zobna belina

najbolj senzacionalna iznajdba ameriškega učenjaka prof. dr. Wood se dobi sedaj tudi v Evropi **Zobna belina brezdvomno čisto obeli rumene in črne zobe, odstranja zobni kamen, preprečuje izvotlenje zob in vsak zobobol, gnjilobo in tvorbo kamena in utrjuje zobe. Zanesljivo anti-septičko sredstvo. Osvežuje usta. Zobna belina stane le 1 K doza, 3 doze K 2'0, 6 doz K 4. — Razpošlja po povzetju ali če se denar pošlje naprej, glavna zaloga **M. FEITH, nasl., Dunaj VI, Mariahilferstr. 45.****

AUSTRO = AMERICANA

TRIEST NEW YORK

*Potniki v Ameriko. Hateri, volijo dobro, po ceni in za nesljivo potevati naj se obrnejo na **Simona Sinetelxa** v Ljubljani, Kotelovorske ulice 20. Biskovcova. Pojasnila daje se brezplačno.*

Cena od Ljubljane do Noy-Jorka 80 gl.

Izpraznjena je služba **organista in oekovnika** oziroma tudi samo cerkovnika v župniji Rakitna pošta Borovnica. — Službo je nastopiti o sv. Jurju. Župni urad Rakitna. 544 2-1 **Jožef Juvanec,** župnik.

1. kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklo

Aug. Agnola,
Dunajska cesta 13a, poleg Figovca

se priporoča prečistiti debovičini in p.n. slavni občinstvu za napravo cerkvenih oknov z umetnim steklarstvom ali slikane na steklo, stavbenih del, napravo okvirov, itd. itd. — Ima tudi v zalogi različno porcelansko in stekleno posodo za namizje gostin in zasebnike, svetilke, okvire itd. po najnižjih cenah. — Nariši, ceniki in proračuni na zahtevo zastojni, mnoga spričevala za dovršena dela so cenjenim odjemalcem v ogled na razpolago. 1804 52-31